॥ जय जवान ॥ ॥ जय किसान ॥ ॥ जय विज्ञान ॥

देशरक्षणाइतकंच अर्थकारण जपणारी

कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

स्थापना : १९८५
(सर्वांसाठी)

१७८/२ ब, रविवार पेठ, छत्रपती शिवाजी महाराज सर्कल, पोवई नाका, सातारा - ४१५ ००१

छत्तीसावा वार्षिक अहवाल

विनम्र अभिवादन..!

COL RD NIKAM BIRTH CENTENARY 10 JUNE 1921 - 10 JUNE 2021

कर्नल आर. डी. निकम जन्म शताब्दी १० जून १९२१ - १० जून २०२१

अल्प चरित्र व माहिती पृष्ठ 20

संस्थापक कर्नल आर. डी. निकम | श्रीमती सरस्वती निकम

कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सहकारी बँक लि. सातारा

स्थापना : १९८५ (सर्वांसाठी)

३६व्या वर्षपूर्तीनिमित्ताने सिंहावलोकन व भविष्यवेध

सैन्याच्या शिस्तीने नागरी जीवन बदलले पाहिजे!

प्रिय सैनिक सभासद, सहकारी व हितचिंतक परिवार

जयहिंद!

गेल्या वर्षभरात आपण सारे एका अस्वस्थ काळजीच्या वातावरणात अडकलो होतो. कोविड–१९ नावाचा कोण कुठला विषाणू आला, आणि बघता बघता त्याने जग व्यापले. फेब्रुवारी २०२०मध्ये– बरोबर वर्षापूर्वी या विषाणूची चाहूल आपल्याला तीव्रतेने जाणवली, तोपर्यंत सगळे व्यवहार नेहमीसारखे सुरू होते. पुढच्या महिन्याभरात संकटाचे चित्र गडद झाले आणि मार्च उत्तरार्धात आपल्या जीवनाला कुलूप ठोकले गेले. आपल्या बँकेसह साऱ्या आर्थिक संस्था मार्च अखेरीस वार्षिक ताळेबंद करण्याऐवजी टाळेबंद (लॉकडाऊन) करून बसल्या.

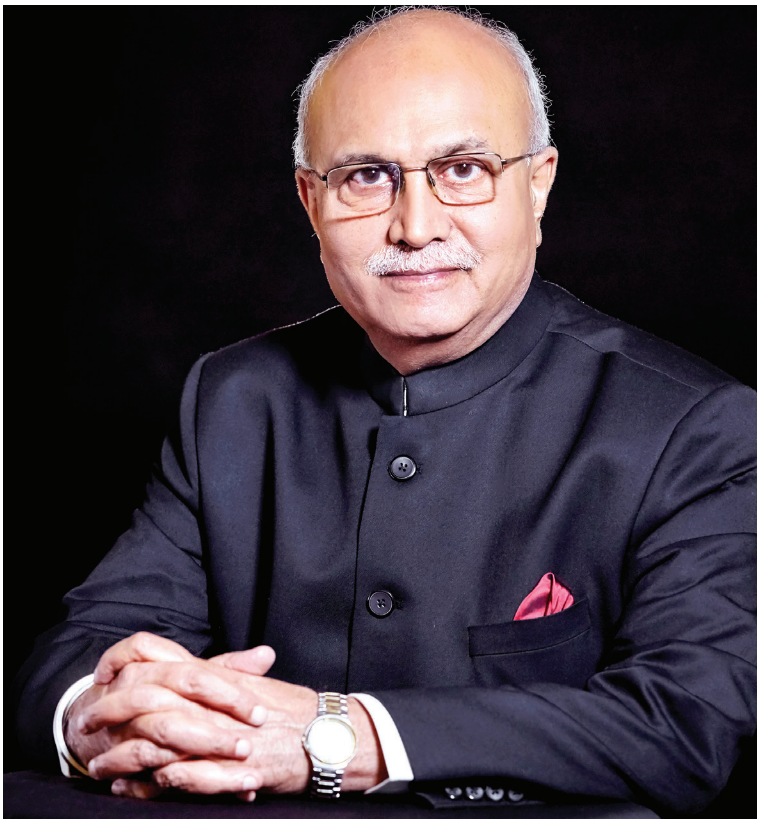

कॅप्टन यू. आर. निकम

अध्यक्ष – महाराष्ट्र माजी सैनिक व पेन्शनर्स संघटना, सातारा

अध्यक्ष – कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सहकारी बँक लि., सातारा

केंद्र सरकारच्या वतीने प्रधानमंत्री मा.नरेंद्र मोदीजी यांनी टाळेबंदीची घोषणा केली आणि एका रात्रीत सगळे व्यवहारचक्र थांबले. हा निर्णय योग्य–अयोग्य होता का, त्यामुळे काय फायदा–तोटा झाला त्याचे बरे–वाईट परिणाम कोणते दिसतात... यावरती आता चर्चा सुरू राहतील. त्या निमित्ताने सरकारवर टीकाटिप्पणी होत राहील. पण एक महत्वाची गोष्ट लक्षात घेतली पाहिजे की पुढारलेली, आधुनिक म्हणून जी राष्ट्रे जगात गणली जातात तिथे तर या महामारीने थैमान घातले. तिकडे लोकसंख्येचे प्रमाण कमी आहे; आणि सार्वजनिक शिस्त–व्यवस्था आपल्यापेक्षा उत्तम आहे म्हणतात. तरीही तिकडच्या देशांत मृतांचा आकडा दररोज हजारोंनी वाढत होता. त्या मानाने आपल्या देशात ही साथ कमी फोफावली. गेल्या वर्षीचे एप्रिल–मे–जून हे महिने फार कठोर वाटले. सरकारच्या त्या निर्णयाला जनतेने भीतीने, नाइलाजाने वा सक्तीने का असेना, चांगला प्रतिसाद दिला. त्यामुळे त्या बिकट कालावधीत भलेमोठे नुकसान झालेही असले तरी टाळेबंदीमुळे लाखो जीव वाचले हे मान्य केलेच पाहिजे! या विषाणूचा प्रादुर्भाव अगदी अचानक झाला. त्यामुळे सामान्य जनता, प्रशासन, सरकार, नेते यांची गोष्ट तर सोडाच; पण वैद्यक विश्व आणि शास्त्रज्ञ यांच्यातही गोंधळ उडाला. धोका किती भीषण होऊ शकेल याचा अंदाज नव्हता. अशी परिस्थिती लक्षात घेऊनच, आपल्या शासनांनी कठोर वाटणारे जे निर्णय घेतले त्याबद्दलचे मत आपण बनवले पाहिजे.

आता ते बिकट वातावरण पुष्कळसे निवळले आहे. तथापि सगळे आलबेल नाही. लस औषध सापडले तरी गर्दी टाळणे, स्वच्छता राखणे, मुखपट्टी (मास्क) वापरणे या गोष्टी कायमच्या रुजल्या पहिजेत. पूर्वी आपल्या घरी पै–पाहुणा आला तर त्याला हात–पाय धुण्यासाठी पाणी दिले जायचे. जेवायला बसताना केर काढणे, हात–तोंड धुणे, टोपी–पटका–अंगरखा काढून ठेवणे अशा पद्धती होत्या. त्या आपण दूर फेकल्या आहेत. त्यातील आरोग्यविज्ञान समजून घेऊन, जुन्या पद्धती अभ्यासून स्वच्छता व शिस्त बाणवली पाहिजे. त्या काळात गोमूत्र, गायीचे शेण, वनस्पती, देशी औषधे यांचा प्रसार होता. आजच्या काळात रामदेव बाबासारखे लोक काही उपाय सुचवीत असतात, त्यांचाही विचार करण्यासारखा आहे. त्याचा उपयोग होत असल्याशिवाय प्रसार होणारच नाही. पूर्वी नदीचे ओढ्याचे पाणी आणत असत त्यामुळे वापर कमी होता; आता गावोगावी चावीचे पाणी आले. त्यामुळे गैरवापर वाढून सांडपाण्याचे प्रश्न सुरू झाले. त्यातून डास वाढले, आणि नद्याही खराब झाल्या. या सर्वाचा विचार करून सामाजिक जीवनात सैनिकी शिस्तीचे बदल केले पाहिजेत. सैन्यातल्या छावणीत, राहुटीत, परेड मैदानात कसे वागतात– कसे राहतात? पांघरुणाची घडीसुद्धा कशीतरी करून चालत नाही. ती टापटीप नागरी जीवनात आलीच पाहिजे. आपण केवळ शिलंगणापुरती तलवार बांधणारे सैनिक आहोत काय? त्याउलट आपल्याकडे पाहून बाकीचे नागरी जीवन सुधारले पाहिजे अशी उमेद बाळगूया.

कोविडचा प्रभाव आपल्या शेतीक्षेत्रावर फारसा नव्हता, परंतु गेल्या दोन–तीन महिन्यांत शेतकरी आंदोलनाने देशातील हवा तंग केली. बातम्यांवरून दिसले की, विविध राजकीय पक्ष आणि दुसरेच काही लोक त्या आंदोलनात घुसले. पूर्वीचे कोणतेही सरकार अशी आंदोलने हटविण्यासाठी लाठीमार किंवा पाण्याचे फवारे असे उपाय करीत असे. या सरकारने तर लोकांना आंदोलने करू दिली, कडक पाऊल उचलले नाही. वास्तविक आपल्या देशाच्या राज्यघटनेप्रमाणे तमाम जनता आपले प्रतिनिधी संसदेत निवडून देते; ते प्रतिनिधी साऱ्या जनतेच्या कल्याणासाठी म्हणून कायदे करतात. कृषीसंबंधी तीन कायदे त्याच प्रक्रियेतून संसदेत मंजूर झालेले आहेत. त्यांची अंमलबाजवणी सुरू झाल्यावर शेतकरी जनतेला काही दोष वाटले तर त्याच प्रक्रियेतून त्या कायद्यात सुधारणा करता येते. संसदेने मंजूर केलेला कायदाच रद्द करा, असे म्हणून आंदोलन करणे बरे नाही.

सहज गंमत म्हणून एक तुलना करावीशी वाटते. सहकार पद्धत आणि नियमावली यांस अनुसरून आपण सगळे सभासद आपल्या बँकेचे संचालक मंडळ निवडून देतो. आपले प्रतिनिधी म्हणून ते बँक चालवतात. सर्व सभासदांचे व बँकेचे हित डोळ्यापुढे ठेवून कर्जमंजुरी, व्याजदर, वसुली याचे काही नियम करतात, ठराव करतात. जर उद्या कर्जदार किंवा ठेवीदार अशांनी बँकेचा अमुक–तमुक नियम रद्द करा म्हणून अशा प्रकारचे आंदोलन केले तर? प्रत्येक नियम अथवा कायदा काहीजणांना अहिताचा किंवा जाचक वाटू शकतो पण सर्वांगीण विचार करून संविधानात्मक प्रक्रियेने जी व्यवस्था येते ती पाळावीच लागते.

शेतीच्या प्रश्नावर डॉ. स्वामीनाथन यांच्या आयोगाने शिफारसी केल्या आहेत. वास्तविक जगात कुठेही शेती फायदेशीर ठरत नाही असे म्हटले जाते. मोठ्या प्रमाणात जो मतदार आहे तो शेतकरी नाही आणि त्या मोठ्या प्रमाणातील मतदारांनाच शेतीमाल स्वस्त पाहिजे. याचा मेळ कसा घालणार? त्यासाठी मग अनुदान द्यावे लागतेच. पंजाबमध्ये ती पद्धत आहे. सर्वात जास्त अनुदान पंजाब हरियाणाच नेते.

पुढे चालू पान

जय जवान जय किसान जय विज्ञान

देशरक्षणाइतकंच अर्थकारण जपणारी

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

स्थापना : १९८५
(सर्वांसाठी)

१७८/२ ब, रविवार पेठ, छत्रपती शिवाजी महाराज सर्कल, पोवई नाका, सातारा - ४१५ ००१
फोन (०२१६२) २३११५६, २३३९१३, २३९१२७ E-mail: helpdesk@sainikbank.com
Website : www.sainikbank.com ग्राहक सुविधा क्रमांक (Costumer Service Number) - ९१४६१९१४६१

छत्तीसाव्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची नोटीस

(केवळ सभासदांसाठी)

बँकेच्या सर्व सभासदांना विनंतीपूर्वक कळविण्यात येते की, आपल्या बँकेची छत्तीसावी वार्षिक सर्वसाधारण सभा शनिवार दिनांक २७ मार्च २०२१ रोजी दुपारी १२-०० वाजता आपल्या बँकेचे मुख्यालय, १७८/२ ब, रविवार पेठ, छत्रपती शिवाजी महाराज सर्कल, पोवई नाका, सातारा-४१५००१ येथील बँकेच्या सभागृहामध्ये आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने आयोजित करण्यात आली आहे. तरी या सभेत सर्व सभासदांनी आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने सहभागी व्हावे, ही नम्र विनंती.

सभेपुढील विषय

१. मागील दि.३० जून २०१९ रोजी झालेल्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे इतिवृत्त वाचून कायम करणे.
२. मा.संचालक मंडळाने शिफारस केलेल्या कामकाजासंबंधीचा सन २०१९-२०चा अहवाल, नफा-तोटा पत्रक व दि.३१ मार्च २०२० अखेरचा ताळेबंद यास मंजुरी देणे.
३. सन २०१९-२०२० मध्ये झालेल्या निव्वळ नफ्याची विभागणी मा.संचालक मंडळाने केली असून त्यास कार्योत्तर मंजुरी देणे.
४. सन २०१९-२०२० मध्ये अंदाजपत्रकापेक्षा जादा झालेल्या खर्चास मंजुरी देणे व सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाकरिता मा.संचालक मंडळाने मंजूर केलेल्या अंदाजपत्रकास कार्योत्तर मंजुरी देणे.
५. सन २०१९-२०२० अखेरच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या अहवालाची नोंद घेणे.
६. सन २०२०-२०२१करिता केलेल्या अंतर्गत लेखापरीक्षकांच्या नेमणुकीची नोंद घेणे.
७. सन २०२०-२०२१ या आर्थिक वर्षाच्या, बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षक मे.गोडबोले आणि कंपनी, चार्टर्ड अकाउंटंट, सातारा यांची मा.संचालक मंडळाने केलेली नेमणूक व त्यांचा मेहनताना यास कार्योत्तर मंजुरी घेणे.
८. बँकेच्या उपविधी क्र.४४(e),(u),(v),(w) व क्र.५०मध्ये बदल करणे, तसेच उपविधी क्र. ४९(a),(b),(c),(d),(e),(f),(g),(h),(i) नव्याने समाविष्ट करण्यास मंजुरी देणे. (पोटनियम दुरुस्तीची शब्दरचना अहवालात नमूद केली आहे.)
९. मा. संचालक मंडळाने ज्या थकबाकीदार सभासदांना त्यांचेकडील थकित व्याज, चक्रवाढव्याज, दंडव्याज, वसुली खर्च, व इतर खर्चात सूट दिली आहे, त्या रकमेस मंजुरी देणे.
१०. वैधानिक लेखापरीक्षकांनी प्रमाणित केलेली व ज्या खात्यात वसूलीची शक्यता नाही अशी खाती वसूलीचे सर्व हक्क अबाधित राखून निर्लेखित करणे.
११. वार्षिक सर्वसाधारण सभेस अनुपस्थित असलेल्या सर्व सभासदांची अनुपस्थिती क्षमापित करणे.
१२. मा.अध्यक्षसो यांच्या परवानगीने आयत्या वेळी येणाऱ्या विषयांचा विचार करणे.

मा.संचालक मंडळाच्या आदेशानुसार

ठिकाण - सातारा
दिनांक - ०१ मार्च २०२१

(वाय.ए.देसाई)
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

-: विशेष सूचना :-

१. गणसंख्येच्या अभावी सभा तहकूब झाल्यास, ती सभा त्याच दिवशी अर्ध्या तासानंतर घेतली जाईल. अशा सभेला गणसंख्येचे बंधन राहणार नाही. या सभेत वरील नोटीशीमध्ये नमूद केलेल्या विषयांचा विचार करण्यात येईल.
२. बँकेचा सन २०१९-२०२० अखेरचा लेखापरीक्षकांनी प्रमाणित केलेला ताळेबंद, नफा तोटा पत्रक व लेखापरीक्षक प्रमाणपत्र दिनांक २८-०९-२०२०रोजीच्या ''दैनिक ऐक्य'' मध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आहेत.
३. बँकेचा सन २०१९-२० अखेरचा ३६वा वार्षिक अहवाल, ताळेबंद व नफा-तोटा पत्रक बँकेच्या प्रधान कार्यालय सातारा व सर्व शाखांचे नोटीस बोर्डवर तसेच बँकेच्या website : www.sainikbank.com वर प्रसिद्ध करण्यात आला आहे. तरी सभासदांना विनंती की, प्रसिद्ध केलेला अहवाल नजीकच्या शाखेत अथवा वेबसाईटवर पाहावा.
४. ज्या सभासदांना बँकेच्या कामकाजासंबंधी काही माहिती विचारावयाची असेल तर त्यांनी **आपल्या सूचना बँकेचा ईमेल आयडी helpdesk@sainikbank.com यावर सभेच्या नियोजित तारखेपूर्वी किमान सात दिवस अगोदर बँकेकडे पाठवाव्यात.**
५. कोविड १९ या वैश्विक महामारीच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र शासनाच्या दि. २५ फेब्रुवारी २०२१च्या परिपत्रकान्वये सदर सभा आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने घेण्याच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वरीलप्रमाणे आपल्या बँकेची वार्षिक सर्वसाधारण सभा आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने आयोजित करण्यात आली आहे.
६. या आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने होणाऱ्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा दिनांक, वेळ याबाबतची माहिती एसएमएस/ईमेल/व्हाट्सअॅप द्वारेही आपणास कळविण्यात येईल.
७. ज्या सभासदांनी आपला ईमेल आयडी, मोबाईल क्रमांक बँकेकडे रजिस्टर केलेला नाही **त्या सभासदांनी त्याची माहिती बँकेचा ईमेल आयडी helpdesk@sainikbank.com व ग्राहक सुविधा क्रमांक ९१४६१९१४६१ यावर एसएमएस/व्हाट्सअॅप द्वारे दिनांक २४ मार्च २०२१पर्यंत पाठविण्यात यावी.**
८. वर नमूद मुद्दा क्र.७ व्यतिरिक्त, आपणास सदर आभासी(व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने होणाऱ्या सभेची नोटीस प्राप्त होताच आपण आपला मोबाईल क्रमांक, ईमेल आयडी बँकेकडे रजिस्टर केल्याची खातरजमा करावी; नसल्यास आपण आपली माहिती आपल्या ओळखपत्रासह, सभासद प्रमाणपत्र किंवा सभेची नोटीस सोबत घेऊन आपल्या नजीकच्या शाखेमध्ये कार्यालयीन वेळेत व सार्वजनिक सुट्या वगळता दिनांक २४ मार्च २०२१पर्यंत समक्ष येऊन आपले नाव, मोबाईल नंबर व ईमेल आयडी यासह रजिस्टर करू शकता.
९. वरीलप्रमाणे बँकेकडे रजिस्टर असलेल्या व नव्याने रजिस्टर झालेल्या **सर्व सभासदांना त्यांचे मोबाईल क्रमांकावर व ईमेल आयडीज्वर आभासी (व्हीसी द्वारा) ऑनलाईन पद्धतीने होणाऱ्या आपल्या बँकेची वार्षिक सर्वसाधारण सभेसाठीची लिंक दिनांक २५ मार्च २०२१पासून पुढे, सभेपूर्वी पाठविली जाईल.**
१०. ''माझे कुटुंब माझी जबाबदारी''- सभासदांनी नियमित मास्कचा वापर करावा, सुरक्षित अंतर ठेवावे, साबणाने हात धुवावेत, स्वत:ची व इतरांची काळजी घ्यावी. आपण घरीच रहा व सुरक्षित रहा.

टीप : आपल्या बँकेच्या पोटनियम क्र.६२ अन्वये वार्षिक सर्वसाधारण सभा आटोपल्यानंतर सहभागी सर्व सभासदांना प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे, याची नोंद घ्यावी.

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

छत्तीसावा वार्षिक अहवाल

सन्माननीय सभासद बंधु-भगिनींनो,

१. प्रास्तविक

नुकत्याच संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेने साधलेल्या प्रगतीसाठी कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँकेच्या परिवारातील सभासद, ग्राहक, हितचिंतक व कर्मचारी या सर्व घटकांचे, मी मा.संचालक मंडळाच्या वतीने सर्वप्रथम हार्दिक अभिनंदन करतो. तसेच आपल्या बँकेच्या छत्तीसाव्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित असलेल्या सर्व सभासद बंधू-भगिनींचे मी मा.संचालक मंडळाच्या वतीने हार्दिक स्वागत करतो.

आपल्या बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष कर्नल आर.डी.निकम यांचे हे जन्मशताब्दी वर्ष आहे. या शताब्दी वर्षानिमित्त बँकेने आपल्या व्यवसायवृद्धीसाठी तसेच सामाजिक बांधिलकीसाठी कार्यक्रमांची आखणी केली होती. मात्र कोविड-१९ या वैश्विक महामारीमुळे -काही अपवाद वगळता, या सर्व कार्यक्रमांचे नियोजन रद्द करावे लागले. कर्नल आर.डी.निकम यांच्या पवित्र स्मृतीस अभिवादन करीत असताना त्यांनी आजी-माजी सैनिकांसाठी, सभासदांसाठी जी सहकारिता राबविली त्या सहकार मंदिराचे पावित्र्य अबाधित ठेवण्याचे आश्वासन मी संचालक मंडळाच्या वतीने देत आहे. या निमित्ताने आपल्या भारतीय बँकिंग क्षेत्रात झालेल्या घडामोडींचा आढावा घेणे आवश्यक वाटते.

भारतीय संविधानानुसार लोकशाही पद्धतीने १७व्या लोकसभा निवडणुकीचे निकाल जाहीर झाले व अपेक्षेप्रमाणे भारतीय नागरिकांनी मा.पंतप्रधान नरेंद्र मोदीजी यांच्या नेतृत्वावर पुन्हा एकदा शिक्कामोर्तब केले. भारताच्या सर्वांगीण विकासासाठी मतदारांनी भरघोस व स्पष्ट बहुमताने त्यांना निवडून दिले व पुन्हा एकदा मा.नरेंद्र मोदी हे पंतप्रधानपदावर विराजमान झाले. भारतीय लोकांना एक विश्वास निर्माण झाला की देशाच्या आर्थिक विकासाबरोबरच सर्वधर्म-समभाव जपून सामान्य आर्थिक दुर्बल लोकांचे राहणीमान उंचावेल, रोजगार उपलब्ध होऊन जागतिक महासत्ता बनण्याच्या स्वप्नपूर्तीकरिता भारत प्रयत्न करेल. १७व्या लोकसभा निवडणुकीनंतर मा.मोदीजीच्या नेतृत्वाखाली पुन्हा सत्ता स्थापन करून सरकारने सन २०१९-२०चा अर्थसंकल्प सादर केला. त्यावेळी अर्थमंत्री निर्मला सीतारमण यांनी भविष्यात भारत महासत्ता होण्याचा दृष्टिकोण ठेवून 'मेक इन इंडिया' व 'डिजीटल इंडिया' याला चालना देण्याच्या उद्देशाने घोषणा केल्या. सर्वसामान्य नागरिक, आर्थिक दुर्बल घटक व गरीब लोकांपर्यंत शासनाच्या योजना, ग्रामीण जनता व शेतकरी वर्गासाठी किसान पेन्शन योजना, आरोग्यविषयक आयुष्यमान योजना, अटल पेन्शन योजना यांसारख्या योजना राबवून गरीब व गरजू लोकांपर्यंत पोचणे हा उद्देश डोळ्यासमोर ठेवला. तसेच सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना

(पुढे चालू...)

(पान नं. ३ वरून...)

चालना देणेकरिता उद्योग -आधार योजना सुरू करून सर्व गरजूंना अर्थसाहाय्य, व त्यातून रोजगार निर्माण करण्यासाठी अशा अनेक योजना अर्थसंकल्पात मंजूर केल्या. यातून बँकींग व्यवसायालाही थोडी चालना मिळाली.

परंतु महाराष्ट्रात अति पर्जन्यमान झाल्यामुळे पहिला हंगाम पूर्णपणे वाया गेला. अतिवृष्टीमुळे अनेक सामान्य लोक, शेतकरी, रोजंदारी व शेतीवर अवलंबून असणारे जोडधंदे, उद्योग या सर्वांना खूप आर्थिक नुकसान सोसावे लागले. या नैसर्गिक आपत्तीचा बँकींग व्यवसायावरती थोडाफार प्रभाव पडला.

रिझर्व्ह बँकेने एका मोठ्या सहकारी बँकेवर आर्थिक निर्बंध आणले आणि त्यानंतर मात्र रिझर्व्ह बँकेने सहकारी बँकींग व्यवसायात परिवर्तनासाठी वेगवेगळी धोरणे राबवण्यास सुरुवात केली. याचाच एक भाग म्हणून सहकारी बँकांनी त्यांच्या एकूण कर्ज पोर्टफोलियोमध्ये रु.२५लाख रकमेची व त्यावरील कर्ज रकमेचा पोर्टफोलिओ हा एकूण कर्जाच्या ५०टक्केपेक्षा जास्त असता कामा नये अशा आशयाचे परिपत्रक निर्गमित केले. सहकारी बँकांमधून देण्यात येणाऱ्या अग्रक्रम क्षेत्रातील कर्ज पुरवठ्याच्या निकषात बदल केले, तसेच सहकारी बँकांत व्यवस्थापन मंडळ आणणे, बँकेचे कार्यकारी अधिकारी निवडीस रिझर्व्ह बँकेची परवानगी घेणे अशा एक ना अनेक गोष्टीत बदल केलेला आहे.

ग्राहकांना दिलासा देणारी गोष्टही रिझर्व्ह बँकेने केली. ती म्हणजे ठेवीसाठी असणारे रु.१लाख मर्यादिपर्यंतचे विमा संरक्षण वाढवून रु.५लाख ठेवमर्यादेपर्यंत करण्यास मंजुरी देण्यात आली. वास्तविक या विम्याच्या हप्त्याचा भार बँकेवर पडणार आहे. मात्र यामुळे ठेवीदार निर्धास्त होऊन सहकारी बँकेवरील विश्वासात वाढ झालेली पाहावयास मिळेल.

डिजीटल सेवेला प्रोत्साहन देत असताना बँकेच्या सायबर सिक्युरिटी पॉलिसी व सुरक्षितता याबाबत ठोस पाऊल उचलून, बँकांनी आपली ग्राहकसेवा चांगली व सुरक्षित करण्यावर भर देण्यास रिझर्व्ह बँकेने मार्गदर्शन करत उपाययोजना करण्याच्या सूचना केल्या.

पूर्ण जगावर चीनच्या वुहान शहरातून डिसेंबर २०१९मध्ये उत्पत्ती झालेल्या कोरोना महामारीने आर्थिक वर्ष सरताना पूर्ण जगावर थैमान घातले. कोरोना विषाणूचा शिरकाव आपल्या भारतातही ऐन आर्थिक वर्षाच्या शेवटी -म्हणजे मार्च २०२० या महिन्याच्या सुरुवातीला झाला. या रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणतीही लस व औषध जगात उपलब्ध नसल्याने यावर एकमेव उपाय म्हणजे लोकांनी एकमेकांपासून सुरक्षित अंतर ठेवणे, सर्वांनी सुरक्षित घरीच थांबणे, आवश्यकता असेल तरच घराबाहेर पडणे, मास्क वापरणे, अनावश्यक प्रवास टाळणे अशा गोष्टी करण्यासाठी भारत सरकारने २१मार्चला एक दिवसाचा 'जनता कर्फ्यू' लागू केला. त्यास सर्व भारतीयांनी चांगला प्रतिसाद दिला. या विषाणूची भीती आणि संभाव्य धोका लक्षात घेऊन २३ मार्चपासून पूर्ण देशभर लॉकडाऊन लागू केला. यात अत्यावश्यक सेवा सोडून सर्व व्यवहार, व्यवसाय, दुकाने, कंपनी, रेल्वे, विमान, बस वाहतूक पूर्ण बंद केले. असे ३१ ऑगस्ट २०२०पर्यंत पूर्णपणे बंद ठेवण्यात आले. दिनांक १ सप्टेंबर २०२०पासून अनलॉकची प्रक्रिया टप्प्याटप्प्याने सुरू केल्यानंतर हळूहळू सर्व पूर्वपदावर येण्यास सुरुवात झाली. कोरोना महामारीमुळे आजही अर्थव्यवस्था अनिश्चिततेच्या सावटाखाली असल्याचे दिसून येते.

या वैश्विक महामारीमुळे जागतिक अर्थव्यवस्था ढासळली व याचा दुष्परिणाम बँका व वित्तीय संस्थांवरही होत गेला. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने यावर विचारमंथन करून भारतीय अर्थव्यवस्था सावरण्याला प्राधान्य दिले. सर्व प्रकारच्या भारतीय बँकांना २७ मार्च २०२०, १७ एप्रिल २०२०, १४ मे २०२०च्या परिपत्रकांनुसार कर्जदार ग्राहकाला कर्जाचे हप्ते भरण्यासाठी प्रथम १ मार्च ते ३१ मे २०२० अशी तीन महिन्यांची मुदत दिली. मात्र कोरोनाचा प्रादुर्भाव कमी होत नसल्याचे दिसून आल्यामुळे पुन्हा रिझर्व्ह बँकेने १ जून ते ३१ ऑगस्ट २०२० अशी तीन महिन्यांची वाढीव मुदत दिली. यास अनुसरून सिस्टीममध्ये आवश्यक ते बदल करण्यास बँकांना कळविले. त्याचबरोबर बँकांच्या सक्षमीकरणाकरिता या वर्षीच्या नफ्यामधून लाभांश वाटप करू नये असे रिझर्व्ह बँकेकडून कळविण्यात आले.

केंद्र सरकारने सहकारी बँकांवर कठोर नियंत्रण आणण्याच्या दृष्टिकोणातून जानेवारी २०२०मध्ये बँकिंग नियमन कायद्यामध्ये बदल सुचविणारे विधेयक लोकसभेत मांडले गेले. ते अंतिम मंजुरीकरिता मा.राष्ट्रपती यांच्याकडे पाठविण्यापूर्वीच कोरोना महामारीमुळे लॉकडाऊन झाले, यामुळे सदर विधेयक थांबले. त्यानंतर मा.राष्ट्रपती यांनी २६ जून २०२० रोजी बँकिंग नियमन कायद्याचा वटहुकूम जारी केला. कायद्याच्या कलम ४५ व कलम ५६मध्ये मोठे बदल करण्यात आले आहेत. यामध्ये नागरी सहकारी बँकांचे संचालक मंडळ बरखास्त करणे व प्रशासकाची नेमणूक करणे, भाग भांडवल परत करण्यासंबंधीचे निर्बंध, संचालक मंडळामध्ये किमान ५१टक्के संचालक हे विशिष्ट क्षेत्रातील तज्ज्ञ व जाणकार असणे आवश्यक, इ. बदल करण्यात आले. यामुळे जरी ठेवीदारांचे संरक्षण होणार असले तरी सहकारी बँकांना या दुहेरी नियंत्रणात व्यवसाय करणे कठीण होणार आहे.

ज्या सहकारी संस्थांच्या निवडणुका लॉकडाऊनमुळे अडकलेल्या होत्या, त्या संस्थांच्या संचालक मंडळास राज्य शासनाने वेळोवेळी मुदतवाढ दिली. २ फेब्रुवारी २०२१च्या परिपत्रकान्वये पूर्वीचे दिनांक १६ जानेवारी २०२१रोजीचे आदेश रद्द केले. ज्या टप्प्यावर सहकारी संस्थांच्या निवडणुका स्थगित करण्यात आल्या होत्या त्या टप्प्यापासून, शासनाच्या कोविड-१९ या वैश्विक महामारीच्या संदर्भातील मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून राज्यातील सहकारी संस्थांच्या निवडणुका घेण्याचे आदेश जारी करण्यात आलेले आहेत. यामध्ये नव्याने दि.२४ फेब्रुवारी २०२१च्या आदेशान्वये बदल करण्यात येऊन २५०पेक्षा कमी सदस्यसंख्या असलेल्या संस्था वगळून, राज्यातील सर्व सहकारी संस्थांच्या निवडणुका या आदेशाच्या दिनांकापासून ज्या टप्प्यावर असतील त्या टप्प्यावर दि.३१ मार्च २०२१पर्यंत पुढे ढकलण्यात आल्या आहेत.

आपल्याला सांगताना आनंद होतो की, या कोरोना महामारीच्या अनुषंगाने केंद्र व राज्य सरकारच्या सर्व नियमांचे काटेकोर पालन करून बँकेने आपल्या स्तरावर विविध उपाययोजना करून त्यांची काटेकोर अंमलबजावणी केली. यानुसार आपल्या सर्व सेवकांनी कोविड योद्ध्याप्रमाणे बँकेचे दैनंदिन काम केले व आपल्या ग्राहकांना सुरक्षित सेवा पुरविली. या रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणतीही लस व औषध जगात उपलब्ध नसल्याने यावर उपाय म्हणजे लोकांनी एकमेकांपासून सुरक्षित अंतर ठेवणे, वारंवार हात धुणे, वृद्ध व लहान मुलांनी घरीच थांबणे, आवश्यकता असेल तरच घराबाहेर पडणे, मास्क वापरणे, अनावश्यक प्रवास टाळणे अशा गोष्टीबाबत आपल्या सेवकांनी जनजागृतीही केली. आता यावर प्रतिबंधात्मक लस उपलब्ध झालेली आहे. अशी लस बनवणाऱ्या इतर राष्ट्रांमध्ये आपला भारत देश हा एक प्रमुख राष्ट्र झाला आहे. याचा प्रत्येक भारतीय नागरिकाला अभिमान आहे.

वरील सर्व बाबींचा बँकांवर परिणाम होणार; यातून सावरत बँकेने कठीण काळात व्यवसाय उद्दिष्टे कमी अधिक प्रमाणात साध्य केली. सन २०१९-२०च्या कामकाजाच्या प्रगतीबाबत आपल्या बँकेने सातत्य राखून चांगली वाटचाल केली आहे. याचा तपशील पुढे अहवालात दिला आहे. अहवालसालात अर्थव्यवस्थेत झालेल्या विविध घडामोडीमुळे बँकेची सभासदसंख्या, वसूल भाग भांडवल, कर्ज व ठेवी यांमध्ये वाढ अल्पशी दिसून येते. आपल्या बँकेचे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण अपेक्षित ९% पेक्षा कितीतरी अधिक म्हणजे १६.९३% ठेवण्यात बँकेला यश आले आहे. सरकारी कर्जरोख्यातही रिझर्व्ह बँकेच्या आदेशानुसार आवश्यक तेवढी गुंतवणूक केली आहे. वास्तविक या गुंतवणुकीमुळे बँकेला आपल्या ठेवीवर सरासरी व्याजदरापेक्षा कमी व्याज मिळते. रिझर्व्ह बँक व सहकार खात्याच्या सर्व आदेशांचे काटेकोर पालन आपली बँक करते.

सन २०१९-२०नंतर सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षातील तीन तिमाहींचा कालावधी पूर्ण झालेला आहे. या संपूर्ण नऊ महिन्यांच्या कालावधीत कोविड-१९चा प्रभाव असूनही बँकिंग व्यवसायाच्या सर्व निकषांवर आपल्या बँकेने सचोटीचे प्रयत्न चालू ठेवले आहेत. या कठीण काळातही आर्थिक वर्ष सन २०२०-२१मध्ये चांगले परिणाम मिळवण्यासाठी आम्ही प्रयत्नशील आहोत. विशेषत: थकित एनपीए कर्जखात्यांच्या वसुलीसाठी भरीव प्रयत्न चालू केलेले आहेत. याचा निश्चित परिणाम एनपीए रक्कम कमी होण्याबरोबरच नफावाढीसाठीही होईल अशी आशा वाटते. याबरोबरच प्रारंभी उल्लेख केल्याप्रमाणे मा.संस्थापक कर्नल आर.डी.निकम साहेब यांच्या जन्मशताब्दीनिमित्त कार्यक्रमांचे आयोजन, चालू वर्षीच्या शिल्लक कालावधीमध्ये व पुढील २०२०-२१ आर्थिक वर्षामध्ये आम्ही करीत आहोत.

२. श्रद्धांजली

अहवाल सालात आपल्या बँकेचे संचालक ऑ.फ्लॉ.ऑ.शंकर आनंदराव माने यांचे दिनांक २२ जुलै २०१९ रोजी, तसेच भारताचे माजी अर्थमंत्री मा.अरुण जेटली यांचे दिनांक २४ ऑगस्ट २०१९ रोजी व भारताचे माजी संरक्षणमंत्री व गोव्याचे मुख्यमंत्री मा.मनोहर पर्रीकर यांचे दिनांक १७ मार्च २०१९ रोजी, तसेच भारताच्या माजी परराष्ट्रमंत्री व महिला संसदपटू मा.सौ.सुषमा स्वराज्य यांचे दिनांक १६ ऑगस्ट २०१९ रोजी निधन झाले. तसेच दहशतवादी हल्ल्यामध्ये जवान शहिद झाले, दुष्काळ व महापुरामुळे अनेकांची जीवितहानी झाली. अहवाल सालात बँकेचे सभासद, ग्राहक, हितचिंतक, सेवक व त्यांचे कुटुंबियांपैकी जे दिवंगत झाले, त्यांच्या नातेवाईकांच्या दु:खात आम्ही सहभागी आहोत. आमचे श्रद्धास्थान असलेले सैन्य, निमलष्करी दलातील जवान व अधिकारी ज्यांनी देशाच्या संरक्षणार्थ सेवा करताना आपल्या प्राणाचे मोल दिले त्या सर्वांना आमची भावपूर्ण श्रद्धांजली. ईश्वर मृतात्म्यास चिरशांती देवो!

३. संगणकीकरण/कोअर बँकींग प्रणाली

केंद्र शासनाने डिजीटल इंडियाचे स्वप्न साकारण्यासाठी विविध योजना, सेवा, सवलती जाहीर केलेल्या आहेत. त्याचा प्रामुख्याने उद्देश म्हणजे कॅशलेस व्यवहारावर भर देणे असून जास्तीत जास्त व्यवहार बँकांमार्फत व्हावेत असाही प्रयत्न आहे. यासाठी आवश्यक तो डिजिटल प्लॅटफॉर्म आपल्या बँकेकडे अगोदरच उपलब्ध आहे. याचा अधिक प्रभावीपणे वापर करून भविष्यात सर्व व्यवहार डिजीटल करण्यासाठी आपण सक्षम होत आहोत. यासाठी यापुढेही आपल्या अधिक सहकार्याची आवश्यकता आहे.

कोअर बँकिंग प्रणालीचा वापर करून आपली बँक RTGS, NEFT, ATM, POS(Point of sale), CTS, EPBS, DBTL व ECS इत्यादी सेवा देत आहे. आपल्या बँकेच्या व्यापारी खातेदारांना Merchant POS सेवा व QR Payment सुविधाही उपलब्ध करून दिली आहे. याबरोबरच आपल्या बँकेच्या ग्राहकांसाठी ई-कॉमर्स सुविधा सुरू केली असून यामुळे आपल्या बँकेच्या ग्राहकांना कॅशलेस पद्धतीने Amazon, Flipkart, Snapdeal, Walmart, Myntra, Olx इत्यादींकडील शॉपिंग ऑनलाईन पद्धतीने करता येईल. तसेच आपले वीजबील, मोबाईलबील, टीव्ही रिचार्ज, शैक्षणिक फी इ. सुरक्षितरित्या दैनंदिन रु.१०हजार पर्यंत अदा करता येतील.

आपल्या बँकेच्या येरवडा, कोथरुड, फलटण, सांगली चाफळ या शाखांमध्ये स्वत:च्या एटीएम मशिन कार्यान्वित असून आपल्या बँकेच्या ग्राहकांस इएमव्ही चिप बेस रूपे डेबिट कार्ड (Rupay Debit Card) वापरण्याची सुविधाही उपलब्ध करून

(पुढे चालू...)

(पान नं. ४ वरून...)

देण्यात आलेली आहे.

आपल्या बँकेला रिझर्व बँकेच्या परिपत्रकानुसार बिझनेस फॅसिलेटर्स व करस्पॉन्डंट द्वारा व्यवसाय सुरू करणेबाबत मान्यता यापूर्वीच मिळालेली आहे. याची अंमलबजावणी करून अतीदुर्गम भागातसुद्धा बँकेच्या ग्राहकांना घरपोच सेवा देणे शक्य होणार आहे. सदर सुविधाही लवकरच सुरू करण्याच्या प्रयत्नात बँक आहे.

तसेच ग्राहकांना आपल्या रजिस्टर मोबाईलवर मिस्ड कॉल बॅलन्स इन्कायरी नंबर ७९४९१३०४८४ उपलब्ध करून दिलेला असून सदर नंबरद्वारे आपणास आपले सेव्हिंग ठेव व चालू ठेव खातेवरील शिल्लक रक्कम समजू शकेल. यासाठी आपणास आपला मोबाईल नंबर खातेस रजिस्टर करावा लागेल.

४. बँकेची कामगिरी

आर्थिक वर्षामध्ये आपल्या बँकेने वेगवेगळ्या आव्हानांना तोंड देऊन मागील वर्षाच्या तुलनेत पुढीलप्रमाणे आर्थिक प्रगती नोंदविली आहे.

आर्थिक प्रगती

(रु.लाखात)

तपशील	२०१८-१९	२०१९-२०	वाढीचे प्रमाण
सभासद	५३३१४	५४००९	१.३०%
वसूल भाग भांडवल	१४६८.४०	१४९६.२७	१.९०%
राखीव व इतर निधी	२६०३.४१	२८२९.५४	८.६९%
ठेवी	२८२७९.६८	२९३५६.८७	३.८१%
कर्जे	१७००१.६६	१८०४६.३१	६.१४%
गुंतवणूक	१४५४२.११	१४८९७.३०	२.४४%
निव्वळ नफा	२२५.७२	१६७.२७	-२५.८९%
खेळते भांडवल	३३७०९.००	३४९९२.१८	+३.८१%
थकबाकी प्रमाण	६.११%	६.१५%	
निव्वळ एन.पी.ए.	०.१७%	१.४७%	
भांडवल पर्याप्तता	१७.६१%	१६.९३%	
ऑडीट वर्ग	'अ'	'अ'	
लाभांश	८.००%	४.००%	

(मंजुरीसाठी शिफारस केली)

भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे परिपत्रक क्र.DOR.BP.BC.No.64/21-02-067/2019-20 dated April 17, 2020 नुसार आर्थिक वर्ष २०१९-२० करिता पुढील सूचना मिळेपर्यंत लाभांश जाहीर करण्यात आलेला नाही. दिनांक ३० सप्टेंबर २०२०च्या बँकेच्या आर्थिक निकषाचे अवलोकन करून भारतीय रिझर्व्ह बँक लाभांशाबाबत निर्णय घेईल असे सूचित केले होते. यानुसार जर रिझर्व्ह बँकेने लाभांश देण्याबाबत परवानगी दिली तर आपली बँक सकारात्मक निर्णय घेईल. सरदहू लाभांश देण्याकरिता मा.संचालक मंडळाने वर नमूद केलेल्या लाभांश दरान्वये शिफारस करून ती रक्कम देण्यास, मा.राज्यपाल यांनी प्रख्यापित केलेला अध्यादेश क्र.१८ दिनांक ०२ नोव्हेंबर २०२० अन्वये मंजुरी दिली होती. असा निर्णय कार्योत्तर मंजुरीसाठी ठेवण्यात आला आहे. मात्र अशी लाभांशाची रक्कम परिपत्रक क्र. DOR.BP.BC.No.29/21.02.067/2020-21 dated December 04.2020 अन्वये देण्यास भारतीय रिझर्व्ह बँकेने प्रतिबंध केल्यामुळे वर नमूद शिफारस केलेल्या लाभांशाची रक्कम मा.संचालक मंडळास मा.राज्यपाल यांच्या अध्यादेशान्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार वर नमूद केल्याप्रमाणे नफ्याची विभागणी मुद्दा क्र.९(नफा विभागणी) यामध्ये दर्शविली आली आहे. त्यास कार्योत्तर मंजुरी मिळावी.

५. सभासद आणि भाग भांडवल

अहवालसालात सभासदसंख्येत ६९५ ने वाढ होऊन दि. ३१ मार्च २०२० अखेर सभासदसंख्या ५४००९ इतकी झाली आहे. अहवाल वर्षअखेरीस भाग भांडवल रु.२७.८७लाखाची (१.९०%) वाढ होऊन ते रु.१४९६.२७ लाखापर्यंत जाऊन पोहोचले आहे.

६. राखीव व इतर निधी

मागील वर्षाअखेर असणारी गंगाजळी व इतर निधीची रक्कम रु.२६०३.४१लाख, यामध्ये अहवालसालात रु.२२६.१३लाख(८.६९%) वाढ होऊन ती रु.२८२९.५४लाखापर्यंत पोचली आहे. राखीव व इतर निधीमध्ये होत असलेली समाधानकारक वाढ ही बाब आपल्या बँकेचा भांडवली पाया (Capital Base)मजबूत असल्याचे अधोरेखित करणारी आहे.

७. ठेवी, कर्जे व गुंतवणूक

ठेवी - अहवाल वर्षात बँकेने आपल्या जिंदगी - देयतांचे (Asset - Liability Management) सुयोग्य व्यवस्थापन करून, इतर बँका प्रदान करीत असलेल्या ठेवींवरील तसेच कर्जावरील व्याजदरांचा सातत्यपूर्ण आढावा घेऊन, मुदत ठेवीवरील व्याजदर स्पर्धात्मक ठेवल्याने जिंदगी-देयतांचे व्यवस्थापन योग्य तऱ्हेने करणे शक्य झाले आहे. दि.३१ मार्च २०१९ रोजी बँकेच्या एकूण ठेवी रु.२८२७९.६८ लाख इतक्या होत्या, त्यामध्ये अहवालसालात रु.१०७७.१९ लाखाची वाढ होऊन आर्थिक वर्ष अखेरीस रु.२९३५६.८७ लाखापर्यंत वृद्धी झाली आहे. ठेव वृद्धीचे प्रमाण ३.८१% असे राहिले आहे. बँकेने ठेव विम्याचे हप्ते डिपॉझीट इन्शुरन्स ॲन्ड क्रेडीट गॅरंटी कार्पोरेशन (DICGC)कडे वेळेत भरलेले आहेत. त्याचा तपशील पुढे दिलेला आहे.

कर्जे - मार्च २०१९अखेर आपल्या बँकेची कर्जे रु.१७००१.६६लाख इतकी होती. त्यामध्ये अहवालसालात रु.१०४४.६५ लाखांनी(६.१४%)ने वाढ होऊन मार्च२०२० अखेरीस रु.१८०४६.३१ लाखांपर्यंत पोचली आहेत. मार्च २०२० अखेर बँकेचा एकूण संमिश्र व्यवसाय रु.४७४०३.१८ लाख इतका झाला आहे. बँकेचा संमिश्र व्यवसाय तसेच नफाक्षमता वाढीकरिता कर्ज व्यवहारात अधिकाधिक वाढ करणे अभिप्रेत असल्यामुळे, सभासद बांधवांनी विविध कर्ज योजनांचा अधिकाधिक लाभ घेण्याकरिता विनंती करण्यात येत आहे.

गुंतवणूक - मार्च २०२०अखेर बँकेच्या कर्जामध्ये झालेली अल्प वाढ, राखीव व इतर निधीमध्ये झालेली वाढ व त्या तुलनेत ठेवीमध्येही झालेली वाढ यामुळे मागील वर्षी असणारी गुंतवणूक रु.१४५४२.११ लाखावरून चालू आर्थिक वर्षात रु.३५५.१९ लाखाने वाढ होऊन ती रु.१४८९७.३० लाख इतकी झाली आहे. गतवर्षीच्या तुलनेत गुंतवणुकीमध्ये २.४४% नी वाढ झाली आहे. अहवालवर्षात आपल्या बँकेस सरकारी कर्जरोखे खरेदी-विक्रीच्या/मुदत संपलेल्या व्यवहारांतर्गत रु.३३.२३ लाख इतका नफा प्राप्त झालेला आहे. रिझर्व बँक ऑफ इंडियाच्या आदेशानुसार एस.एल.आर.साठी कराव्या लागणाऱ्या संमत गुंतवणुकी (approved securities) शिवाय इतर गुंतवणुकीचाही यात समावेश आहे.

८. बाहेरील कर्जे

शाखांना आर्थिक व्यवहारातील सोयीसाठी, विशेषत: अनपेक्षित येणाऱ्या अधिक रक्कमेच्या बँकेवरील (इनवर्ड) क्लिअरिंग, एटीएम आणि पॉस व्यवहार इ.चे योग्य प्रकारे व्यवस्थापन करण्यासाठी बँकेने खालीलप्रमाणे ओव्हरड्राफ्टची सोय उपलब्ध ठेवलेली आहे. बँकेने ही सोय त्या त्या बँकेच्या मुदत ठेवीच्या तारणावर करून घेतली आहे.

(रु.लाखात)

बँकेचे नाव	ओव्हरड्राफ्ट मर्यादा	मुदत ठेव तारण
डी.सी.सी.बँक सातारा शाखा	३१९.५०	३५५.००
बँक ऑफ बडोदा, सातारा शाखा	११२.५०	१२५.००

तसेच एचडीएफसी बँकेतील खालीलप्रमाणे ठेव ATM व POS (Point of Sale) सुविधेच्या तरलता मर्यादेकरिता (Liquidity Limit) तारण ठेवण्यात आली आहे.

(रु.लाखात)

बँकेचे नाव	तारणाचे कारण	तरलता मर्यादा	तारणठेव
एच.डी.एफ.सी.बँक	(ATM करिता)	२०.००	४०.००
	(POS करिता)	१०.००	२०.००

वरील ओव्हरड्राफ्टची सुविधा वापरल्याचे प्रसंग वर्षात अत्यल्प होते. मुख्यालयाने गरजेनुसार या सुविधेचा उपयोग केला. मार्च २०२० अखेर वापरण्यात आलेल्या ओ.डी.पैकी बाकी निरंक आहे.

९. नफा विभागणी

नफ्याची विभागणी मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मंजुरीने केली जाते. मात्र कोविड १९ या वैश्विक महामारीचा फैलाव झाल्यामुळे सहकारी संस्थांची वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्यास मार्च २०२१पर्यंत मुदत वाढ दिली गेली. तथापि या महत्वाच्या विषयाला विलंब लागू नये म्हणून महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांनी प्रख्यापित केलेला अध्यादेश क्र.१८ दिनांक २ नोव्हेंबर २०२० हा सहकारी संस्थांमधील महत्वाच्या विषयांना मंजुरी देणेसाठी पारित केला. त्यानुसार सहकारी संस्थांमधील महत्वाच्या विषयांना मंजुरी देण्यासाठी मा.संचालक मंडळ यांना निर्णय घेण्याचे अधिकार देण्यात आले. यानुसार मा.संचालक मंडळाने घेतलेल्या निर्णयास पुढील वार्षिक सर्वसाधारण सभेत कार्योत्तर मंजुरी घेण्यात यावी असे अध्यादेशात नमूद केले होते. त्यास अनुसरून मा.संचालक मंडळ यांनी खालीलप्रमाणे निव्वळ नफ्याची विभागणी केली, त्यास कार्योत्तर मंजुरी मिळावी.

	(रु.लाखात)
अ) वैधानिक राखीव निधी	४५.००
ब) लाभांश	०.००
क) इमारत निधी	५.००
ड) गुंतवणूक चढउतार निधी	५०.००
इ) निवडणूक निधी	५.००
ई) सेवक कल्याण निधी	१.००
उ) इतर निधी-आयटी डेव्हलपमेंट निधी	१.२७
ऊ) अविभाजित नफा पुढील वर्षासाठी वर्ग (मुद्दा क्र.४ विवेचन वाचावे)	६०.०१
एकूण	रु.१६७.२८

अविभाजित नफ्याची सुधारित विभागणी-

१) गुंतवणूक चढ-उतार निधी	४०.००
२) उत्तम मालमत्ता निधी	२०.००
३) अविभाजित नफा पुढील वर्षासाठी वर्ग	०.०१
एकूण -	६०.०१

१०. लाभांश

लाभांश मंजुरी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मंजुरीने केली जाते. मात्र महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांनी प्रख्यापित केलेला अध्यादेश क्र.१८ दिनांक २ नोव्हेंबर २०२० नुसार मा.संचालक मंडळाने केलेल्या नफाविभागणीमध्ये आर्थिक वर्ष २०१९-२० या वर्षाकरिता ४.००% लाभांश देण्याची शिफारस करून, नफ्यातून मुद्दा क्र.९मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे रकमा वर्ग करून लाभांशासाठीची रक्कम (ऊ) शिल्लक ठेवली होती.

मात्र अशी लाभांशाची रक्कम भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रक क्र.DOR.BP.BC.No.64/21.02.067/2019-20 Dated April 17, 2020 आणि परिपत्रक क्र.DOR.BP.BC.No.21.02.067/2020-21 dated December 04, 2020 अन्वये कोविड-१९ या वैश्विक महामारीच्या अनिश्चिततेच्या वातावरणामध्ये, बँकांच्या भांडवलामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने रिझर्व्ह बँकेने दिनांक ३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षाच्या नफ्यामधून लाभांश देण्यासाठी शिल्लक ठेवलेली रक्कम वाटपासाठी प्रतिबंधित केली आहे. अशा रकमेची विभागणी मुद्दा क्र.९मध्ये दर्शविली आहे.

११. उत्पन्नावरील आयकर

बँकेने सन २०१९-२० च्या उत्पन्नावरील नफ्यामधून रु.११८.७० लाख एवढी रक्कम आयकरापोटी भरणा केली आहे.

१२. थकबाकी वसूली

थकीत कर्जे वसूल करताना शक्यतो सामोपचाराने वसूलीचा प्रयत्न केला जातो. तो करताना सभासदांच्या अडचणींचाही सहानुभूतीपूर्वक विचार केला जातो. पण शेवटी एनपीएच्या तरतुदीचे निर्बंध विचारात घेता व त्यात वाढ झाल्यास रिझर्व बँकेकडून होणाऱ्या कारवाईचा विचार करता, बँकेला नाइलाजाने

(पुढे चालू...)

(पान नं. ५ वरून....)

थकबाकीदार सभासदांविरुद्ध कायदेशीर कारवाई करावी लागते. प्रसंगी नोटीस पाठविणे, गहाण मिळकत ताब्यात घेणे व त्याची विक्री करणे अशी कठोर कारवाईही करावी लागते. अशी कठोर कारवाई करण्याची वेळ येऊ नये म्हणून सन्माननीय सभासदांनी काळजी घ्यावी अशी मी विनंती करतो.

मार्च २०१९अखेर बँकेचे थकित कर्जाचे प्रमाण ६.११% इतके होते ते मार्च २०२० अखेर ६.१५% इतके आहे. आर्थिक वर्ष सरतेशेवटी उद्‌भवलेल्या कोविड १९ वैश्विक महामारीमुळे व देशात झालेल्या लॉकडाऊनमुळे काही प्रमाणात बँकेचे थकबाकी व एनपीए प्रमाण वाढलेले पाहावयास मिळेल. तरीही बँकेने आटोकाट प्रयत्न करून ३१ मार्च २०२० अखेर ढोबळ एन.पी.ए.चे प्रमाण १०.००% पेक्षा कमी, म्हणजेच ७.८६% इतके आटोक्यात ठेवण्याचा प्रयत्न केला आहे. तसेच मार्च २०२० अखेरचे निव्वळ निष्क्रीय एनपीए चे प्रमाण १.४७% इतके कमी ठेवण्यामध्ये बँकेला यश मिळाले आहे. बँकेने सर्वच स्तरावर केलेल्या अथक परिश्रमामुळे थकबाकीचे व निव्वळ निष्क्रीय कर्जाचे प्रमाण खाली आणणे शक्य झाले आहे.

थकबाकीचा कालनिहाय तपशील खालीलप्रमाणे - (रु.लाखात)

कालावधी	एकूण खाती	रक्कम
अ) १ वर्षापर्यंत	२७३	१८२.०२
ब) १ वर्ष ते २ वर्षे	४४	२४.७७
क) २ वर्षे ते ३ वर्षे	३७	११७.१२
ड) ३ वर्षे ते ४ वर्षे	३५	३२.३३
इ) ४ वर्षे ते ५ वर्षे	२५	५४.५१
ई) ५ वर्षावरील	२९०	६९९.६२
एकूण	७०४	१११०.३७

आर्थिक वर्ष २०१९-२०अखेर महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था अधिनियम १९६०चे कलम १०१ नुसार ५९० थकबाकीदारांविरुद्ध रु.१३९६.५२ लाख वसुलीसाठी दावे दाखल करण्यात आले. पैकी २२६ कर्जदारांकडून रु.१५३.६० लाख इतकी रक्कम वसूल करण्यात आली. इतर वसूलीसाठी प्रयत्न चालू आहेत.

कर्जदार हे आमचे सभासद असल्याने त्यांना आमचे कळकळीचे आवाहन आहे की, त्यांनी या वैश्विक महामारीमुळे उद्‌भवलेल्या परिस्थितीतही आपल्या कर्जाचे हप्ते व व्याज नियमित भरून बँकेला सहकार्य करावे व कायदेशीर कार्यवाही टाळावी. तसेच आपल्या बँकेच्या नफावृद्धीस हातभार लावावा.

कर्जाचे वर्गीकरण व तरतुदी यासंबंधी दक्षतेचे निकष लक्षात घेता बँकेने अनुत्पादित (संशयित व बुडीत) कर्जासाठी, निव्वळ नफा काढावयाच्या अगोदरच आवश्यकतेपेक्षा अधिक तरतूद केली आहे. अहवाल सालात अनुत्पादित कर्जापोटी एकूण रु.७०.०० लाख इतकी तरतूद केली. त्यामुळे वर्षअखेरीस अनुत्पादित कर्जापोटी एकूण तरतूद रु.११७०.०० लाख इतकी झाली आहे. यामुळे एनपीए तरतूद कव्हर रेशो(PCR) ८२.४९% इतका झाला आहे.

१३. अग्रक्रम व दुर्बल घटक क्षेत्रास कर्ज पुरवठा

सामाजिक बांधिलकी व रिझर्व बँकेच्या धोरणानुसार, बँक अग्रक्रम व दुर्बल घटकांना कर्ज वितरित करते. आर्थिक वर्षात अग्रक्रम क्षेत्रास रु.७८५४.२१ लाख म्हणजे एकूण कर्जाच्या ४६.२०%, तर आर्थिक दुर्बल घटकांना रु.३२२६.७५ लाख म्हणजेच एकूण कर्जाच्या १८.९८% इतके कर्ज वितरण करण्यात आले आहे. सदर प्रमाण रिझर्व्ह बँकेच्या निकषानुसार राखण्यात आले आहे.

१४. भांडवल पर्याप्तता

रिझर्व बँकेच्या आदेशानुसार नागरी सहकारी बँकांसाठी भांडवल पर्याप्तता ९% इतकी ठेवणे आवश्यक आहे. अहवाल वर्षअखेर आपल्या बँकेचे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण हे १६.९३% आहे. सध्या भांडवल पर्याप्तता समाधानकारक असली तरी भांडवल व इतर निधी यामध्ये आवश्यक ती वाढ करण्यास बँक कटिबद्ध आहे. बँकेच्या नफ्यातून राखीव व इतर निधी यामध्ये वाढ करण्यात येईलच पण सभासदांना आमचे आवाहन आहे की, आपले सध्या असलेले भागभांडवल त्यांनी वाढवावे.

१५. संचालक व त्यांच्या नातेवाईकांना दिलेली कर्जे

चालू आर्थिक वर्षात मा.संचालक व त्यांचे नातेवाईक यांना कोणत्याही प्रकारची कर्जे वितरित केलेली नाहीत. तथापि, वैधानिक स्वरूपात सादर कराव्या लागणाऱ्या माहितीपत्रकात संचालक मंडळात नव्याने निवडून आलेल्या सदस्यांनी व त्यांच्या नातेवाईकांनी बँकेकडून संचालक मंडळाचे निवडणुकीपूर्वी घेतलेली कर्जे संचालक मंडळ सदस्य व त्यांचे नातेवाईकांची कर्जे दि.३१/३/२०२० अखेर येणे म्हणून दाखविण्यात आलेली आहेत. मा.संचालक मंडळ सदस्य व त्यांचे नातेवाईक यांच्या दि.३१/३/२०२० अखेर येणे असलेल्या कर्जाचा तपशील अहवालात इतरत्र दिलेला आहे.

१६.संचालक मंडळ व इतर समिती सभा

अहवालवर्षामध्ये बँकेच्या संचालक मंडळ व इतर समित्यांच्या सभा सौहार्दपूर्ण वातावरणात झाल्या व सर्व विषय एकमताने मंजूर करण्यात आले.

अ) मा. संचालक मंडळ सभा -	१२
ब) लेखापरीक्षण सभा -	०४
क) कर्ज समिती सभा -	१०
ड) कर्ज वसूली समिती सभा -	०४
इ) सेवक निवड व परीक्षा समिती सभा -	०६
ई) अस्तिदेयता व्यवस्थापन समिती सभा -	०४
उ) उत्कृष्ठ शाखा व शिष्यवृत्ती निवड समिती सभा-	०१

संचालकांच्या असणाऱ्या वेगवेगळ्या समित्या उदा.कर्ज समिती, कर्जवसूली समिती, सेवक समिती यांच्या माध्यमातून बँकेला अतिशय उपयुक्त सेवा त्या त्या समितीच्या खास कामगिरीतून मिळत असते. याव्यतिरिक्त अहवालसालात शाखाविकास समित्यांच्या एकूण २३५ सभा झाल्या आहेत.

१७. लेखापरीक्षण

दि.३०-०६-२०१९ रोजीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये राज्यशासनाच्या सहकार खात्याच्या पॅनेलवर असलेल्या लेखापरीक्षकांमधून सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षक म्हणून मे.एल.एफ.करनावत आणि कंपनी, चार्टर्ड अकौंटंटस्, पुणे यांची नेमणूक करण्यात आली होती. त्यास अनुसरून त्यांनी ३१ मार्च २०२० अखेरचे वैधानिक लेखापरीक्षण पूर्ण केले असून त्यांचा अहवाल प्राप्त झाला आहे. सदर लेखापरीक्षणामध्ये बँकेला **'अ'** वर्ग मिळाला आहे.

मे.सारू शर्मा आणि कंपनी, चार्टर्ड अकौंटंट, सातारा व मे.डी.आर.म्हेत्रे आणि कंपनी, चार्टर्ड अकौंटंट, सांगली यांनी अनुक्रमे या वर्षाचे कन्करंट लेखापरीक्षण व अंतर्गत लेखापरीक्षण पूर्ण केले असून तसा अहवाल बँकेला सादर केला आहे.

मा. संचालक मंडळाने आर्थिक वर्ष २०२०-२०२१ साठी अंतर्गत लेखापरीक्षक म्हणून मे. सारू शर्मा आणि कंपनी, चार्टर्ड अकौंटंट सातारा, मे.एच.डी. म्हेत्रे आणि कंपनी चार्टर्ड अकौंटंट सांगली, आणि मे.अंकुश शिंदे आणि कंपनी चार्टर्ड अकौंटंट सातारा यांच्या नेमणुका केल्या आहेत. त्यास मान्यता मिळावी. चालू वर्षीही सातारा व पुणे या मोठ्या शाखांचे समवर्ती लेखा परीक्षणासह बँकेच्या गुंतवणूक विभागाचेही समवर्ती लेखा-परीक्षण (कन्करंट ऑडिट) करण्यात येत आहे. त्याचा दैनंदिन कामकाज सुधारण्यामध्ये चांगला हातभार लागतो. तसेच आपल्या बँकेचे दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर बँकेचे मुख्यालय, सातारा शाखा, येरवडा, पिंपरी, कोथरूड, खेड, महाड व उंब्रज या शाखांचे सिस्टीम ऑडीट व VAPT ऑडीट श्री.राजेश चौधरी, पुणे(CISA) यांनी पूर्ण केले आहे.

बँकेतील कामकाजाचा दर्जा सुधारावा आणि व्यवहारामध्ये अधिक सुरक्षा असावी या उद्देशाने शासकीय व अंतर्गत लेखापरीक्षक यांच्यामार्फत करण्यात येणाऱ्या लेखापरीक्षणाशिवाय बँकेने स्वत:ची तपासणी यंत्रणा राबविली आहे. या यंत्रणेमार्फत शाखांच्या कामकाजाची दर तिमाही पाहणी व तपासणी करण्यात येते.

वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकाची नियुक्ती मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मंजुरीने केली जाते. कोविड-१९ या वैश्विक महामारीमुळे सहकारी संस्थांच्या सर्वसाधारण सभा घेण्यास महाराष्ट्र शासनाने मार्च २०२१पर्यंत मुदतवाढ दिली. परंतु महत्वाच्या विषयांना विलंब लागू नये म्हणून महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल यांनी प्रख्यापित केलेला अध्यादेश क्र.१८ दिनांक २ नोव्हेंबर २०२० हा सहकारी संस्थांमधील महत्वाच्या विषयांना मंजुरी देण्यासाठी पारित केला. या अन्वये मा.संचालक मंडळास अशा महत्वाच्या विषयावर निर्णय घेण्याचे अधिकार देण्यात आले. यास अनुसरून सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी मे.गोडबोले आणि कंपनी चार्टर्ड अकौंटंट्स, सातारा यांची नेमणूक करण्यात आली, यास आपली कार्योत्तर मंजुरी मिळावी.

१८.भारतीय रिझर्व बँकेची तपासणी

भारतीय रिझर्व बँकेच्या नागरी बँका विभाग, मुंबई कार्यालयाचे तपासणी अधिकारी मा.श्री.मैनुद्दीन खाजा व श्री. संतोषकुमार लेंका यांनी आपल्या बँकेची ०१ एप्रिल २०१६ ते ३१ मार्च २०१८ अखेर या कालावधीची तपासणी दिनांक ०३ सप्टेंबर २०१८ ते दिनांक १० सप्टेंबर २०१८ या कालावधीत पूर्ण केली होती. तसेच दि.०१ एप्रिल २०१८ ते ३१ मार्च २०२० अखेर या कालावधीची तपासणी पुढील काही महिन्यात अपेक्षित आहे.

१९. अधिकारी व सेवकवर्ग

वर्ष अखेरीस बँकेची सेवक संख्या १४९ इतकी आहे. दरडोई सेवकांची प्रतिसेवक कार्यक्षमता रु.३१८.१४लाख आहे.

आर्थिक वर्षात व्यवसायवाढीसाठी बँकेचे महाव्यवस्थापक श्री.वाय.ए.देसाई यांचे मार्गदर्शनाखाली सर्व अधिकारी व सेवकवर्ग यांनी केलेल्या सेवेचा विशेष उल्लेख करावा लागेल.

२०. सेवक प्रशिक्षण

बँकेने अंतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रम आणि अधिकाऱ्यांच्या व्यावसायिक सभा मुख्यालयात आयोजित करून सेवकांना त्यांची कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी तसेच ग्राहक सेवेचा दर्जा उंचावण्यासाठी प्रशिक्षण दिलेले आहे.

बाहेरील प्रशिक्षण संस्थांमधून जास्तीत जास्त प्रशिक्षण घेण्यासाठी सेवकांना संधी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे, ज्यायोगे स्पर्धात्मक क्षेत्रामध्ये ते अधिक सक्षमतेने काम करू शकतील.

बाहेरील प्रशिक्षण संस्थांमध्ये देण्यात आलेल्या प्रशिक्षणाचा तपशील खालीलप्रमाणे -

प्रशिक्षण संस्थेचे नाव	प्रशिक्षणार्थींची संख्या संचालक	अधिकारी	ज्यु.अधिकारी	शिपाई
वैकुंठ मेहता नॅशनल इन्स्टि. पुणे (NAFCUB आयोजित)	--	-	--	--
आर.बी.आय.(सीएबी)	३	५	१	--
डॉ.व्ही.व्ही.पाटील इन्स्टि. ऑफ कोऑप मॅनेजमेंट,पुणे	--	--	--	--
सहकार भारती प्रशिक्षण संस्था कराड	२२	६०	६३	३३
सातारा जिल्हा नागरी सह. बँक असो.	--	१	१	--
कोल्हापूर जिल्हा नागरी सह. बँक असो.	--	८	१	--
अविजं पब्लिकेशन कोल्हापूर	०२	१	०	--
पुणे जिल्हा नागरी सह. बँक असो.	--	४	१	--
महाराष्ट्र स्टेट असो.	--	०२	-	--
महाराष्ट्र स्टेट असो.मुंबई व्हर्चुल प्रशिक्षण	२२	१६८	५१	--
इतर सहकारी संस्था	०२	१४	३	--
एकूण	५१	२६३	१२१	३३

(पुढे चालू...)

चांगला प्रशिक्षित सेवकवर्ग ही बँकेची उत्तम जिंदगानी आहे. सर्वच स्तरावर उत्तम ग्राहकसेवा देण्यासाठी बँकेने लक्ष केंद्रित केले आहे. त्यासाठी अंतर्गत व बाहेरील अशा प्रकारची प्रशिक्षणे आयोजित करण्यात येतील. येणाऱ्या वर्षकालामध्ये ग्राहकसंख्या मोठ्या प्रमाणात वाढविण्याचा बँकेचा प्रस्ताव आहे.

२१. शैक्षणिक पारितोषिके

आपली बँक इ. १० वी व १२ वी मध्ये गुणवत्तेनुसार पात्र विद्यार्थ्यांना कर्नल आर डी निकम शिष्यवृत्ती व विद्यार्थिनींना सरस्वतीताई निकम शिष्यवृत्ती देत आहे. यानुसार बँकेने अहवाल सालात 'अ' वर्ग सभासदांच्या मुला/मुलींना, ८०% पेक्षा जास्त गुण मिळविणाऱ्या इ १० वी साठी १० मुले व १० मुली, तसेच १२ वी साठी १० मुले व १० मुलींना गुणानुक्रमानुसार एकवेळ रु १५०१/- एवढी शिष्यवृत्ती देत आहोत. त्यामध्ये शहरी भागासाठी ३०% तर ग्रामीण भागासाठी ७०% विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देत आहोत. तसेच विशेष प्रावीण्य मिळविलेल्या, 'अ' वर्ग सभासदांच्या मुला/मुलींना एकवेळ रु.१५०१/- एवढी शिष्यवृत्ती देऊन पुरस्कृत करीत आहोत. शिष्यवृत्तीसाठीच्या अटीबाबत अधिक सविस्तर माहितीसाठी या अहवालात 'विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती' अशी चौकट दिली आहे ती पहावी.

२२. सरस्वती सैनिक महिला बचतगट

आपल्या बँकेच्या संचालिका मा.सौ.पुष्पा निकम यांचे कुशल मार्गदर्शनाखाली १५१च्या वर 'सरस्वती सैनिक महिला बचत गट' कार्यरत आहेत. इतर ठिकाणीही हळूहळू अशा बचतगटांची स्थापना करून महिलांच्या विकासाची कामे केली जात आहेत. आपल्या बँकेमध्ये या बचत गटांची एकूण १५१पेक्षा जास्त आवर्त ठेव खाती आहेत. सरस्वती सैनिक महिला बचतगटाच्या सदस्यांची बचत खाती 'शून्य रक्कमेने' उघडण्यास आपली बँक प्राधान्य देत आहे.

त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र माजी सैनिक व पेन्शनर्स संघटना सातारा यांचे माध्यमातून माजी सैनिकांचे पुरुष बचतगटही सुरू करण्यात आले आहेत. त्यांचीही सेव्हिंग व आवर्त ठेव खाती आपल्या बँकेत उघडली आहेत. बँकेच्या व्यवसाय वृद्धीमध्ये या गटांचाही सहभाग विसरून चालणार नाही.

२३. सदिच्छा भेट

अहवाल सालात भारतीय सैन्यदलातील काही अधिकाऱ्यांनी बँकेस भेट देऊन बँकेच्या कामकाजाबद्दल माहिती घेतली व समाधान व्यक्त केले. मराठा लाइट इन्फंट्री रेजिमेंटल सेंटरच्या १६ तरुण अधिकाऱ्यांनी (Young Officers) बँकेस भेट देऊन बँकेच्या कामकाजाबद्दल माहिती घेतली व त्यांनी बँकेच्या कामकाजाबद्दल, प्रगतीबद्दल समाधान व्यक्त केले.

२४. सामाजिक बांधिलकी

आपल्या बँकेचे मा.संस्थापक आदरणीय कर्नल आर.डी.निकम यांचे पुण्यतिथीला एकाच वेळी विविध गावे, वाड्या वस्ती व शहरांमध्ये, तसेच बँकेचे मुख्यालय सातारा व आसपासचा परिसर या ठिकाणी 'सैनिक स्वच्छ भारत अभियान' राबविले. आपल्या बँकेने सालाबादप्रमाणे यावर्षीही बँकेचे संस्थापक आदरणीय कर्नल आर.डी. निकम यांचे जयंतीनिमित्त रक्तदान शिबीर आयोजित केले होते. त्यास बँकेचे सेवक, हितचिंतक, खातेदार व तरुणांकडून उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. बँकेचे संस्थापक आदरणीय कर्नल आर.डी.निकम यांचे २०२०-२१ हे साल जन्म शताब्दी वर्ष असल्याने या वर्षात बँकेने आपल्या बँकेच्या शाखा कार्यक्षेत्रात त्या ठिकाणच्या सभासदांच्या आग्रहास्तव व त्यांचे सहकार्याने प्रत्येक महिन्यात एका ठिकाणी रक्तदान शिबीराचे आयोजन करण्याचे ठरविले आहे.

आपल्या बँकेने सेवकांसाठी 'मेडिकेअर विमा पॉलिसी' घेतलेली आहे. या पॉलिसीमुळे सेवकांना अचानक उद्भवणाऱ्या आजारपणात काही प्रमाणात आर्थिक मदत मिळत आहे.

मा.पंतप्रधान नरेंद्र मोदीजी यांनी आपल्या देशाच्या नागरिकांना सुरक्षेची हमी मिळावी यासाठी १८ ते ५० वयोगटातील बचत ठेव खातेधारकांसाठी 'जीवन ज्योती सुरक्षा विमा योजना' व १८ ते ७० वयोगटातील बचत ठेव खातेधारकांसाठी 'जीवन सुरक्षा विमा योजना' दि.१जून २०१५ पासून सुरू केलेल्या आहेत त्या बँक व्यवस्थितपणे राबवत आहे. दि. ३१ मार्च २०२० अखेर आपल्या बँकेतील ८७१ बचत ठेव खातेधारकांनी प्रधानमंत्री जीवन सुरक्षा विमा योजने अंतर्गत व ४३३ बचत ठेवी खातेधारकांनी प्रधानमंत्री जीवन ज्योती विमा योजने अंतर्गत सहभाग नोंदविला आहे.

आपल्या बँकेच्या 'अ' वर्ग सभासदांकरिता वर नमूद विमा योजनांपैकी 'जीवन सुरक्षा विमा योजना' लागू करण्यात आलेली आहे. या योजनेमध्ये नव्याने समाविष्ट होत असलेल्या भागधारकांनी विहित नमुन्यातील अर्ज संबंधित शाखांमध्ये द्यावा. या बाबींची पूर्तता करणाऱ्या सभासदांचा विमा हप्ता रु.१२/- हा त्यांचे स्वतःचे खात्यामधून कपात होणार आहे. व तदनंतरच एवढी रक्कम बँक त्या खात्यावर जमा करेल.

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँकेच्या संचालक व सरस्वती सैनिक महिला बचत गटाच्या प्रवर्तक मा.सौ.पुष्पा निकम यांच्या नेतृत्वाखाली बचतगट कार्यक्रमाचे प्रत्येक वर्षी आयोजन केले जाते. यामध्ये दैनंदिन अडचणीचे निराकरण कसे करावे, मुलांचे शिक्षण, आरोग्य, पर्यावरणाचा समतोल कसा राखावा, पाण्याची बचत, लेक वाचवा-लेक शिकवा तसेच महिलांचे सक्षमीकरण, प्लॅस्टिक बंदी इ.बाबत संबंधित विषयातील तज्ज्ञ व्यक्तीमार्फत मार्गदर्शन केले जाते. मात्र २०१९-२० या सालात कोविड १९ या वैश्विक महामारीमुळे झालेल्या लॉकडाऊन परिस्थितीमुळे सदर शिबीराचे आयोजन करणे शक्य झाले नाही. सदर परिस्थिती पूर्वपदावर आल्यानंतर याबाबतचे आयोजन प्रस्तावित आहे.

तसेच बचतगटांमार्फत व्यवसाय करण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहित करून, बससेवेचा व्यवसाय करणे, संगणक शिक्षण व शिलाई केंद्रे इ.व्यवसाय सुरू करण्यास मार्गदर्शन व मदत केली आहे.

महाराष्ट्र शासनाने प्लास्टिक बंदी लागू केल्यानंतर बँकेने प्लास्टिक पिशवीऐवजी कापडी पिशवी वापरण्याबाबत आवाहन केले. तसेच मागील वार्षिक सभेतील उपस्थित सभासदांना कापडी पिशवीचे वाटप केले. याप्रमाणे आपल्या बँकेने सामाजिक कार्यात आपला सहभाग नोंदविला आहे.

अहवालसालात सातारा, कराड, सांगली व कोल्हापूर या भागात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे महापूर आला होता, या महापुरात जनजीवन व अनेक संसार विस्कळीत झाले. यासाठी बँकेने सामाजिक दायित्व म्हणून मा.संचालक मंडळ व बँक सेवकांनी एक दिवसाचा पगार पूरग्रस्त लोकांना मदत म्हणून रक्कम मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीला वर्ग केली. तसेच सांगली येथे महापुरातील नागरिकांच्या मदतीकरिता आलेल्या फर्स्ट मराठा इन्फंट्री रेजिमेंटल जंगी पलटनचे जवान ऑफिसर्स यांच्या स्नेहभोजनाची सोय केली. तसेच कोरोना या आजारामुळे उद्भवलेल्या परिस्थितीसाठी मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीलासुद्धा बँकेने, मा.संचालक मंडळाने व सर्व सेवकांनी अर्थसहाय्य केले.

२५. आभार

अहवाल सालामध्ये बँकेचे कामकाज क्षमतापूर्वक चालविण्यासाठी आणि व्यवसायवृद्धी करण्यासाठी ज्या अनेक व्यक्ती, संस्था यांची आम्हाला प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष मदत झाली त्या सर्वांचे आभार मानणे आम्ही आमचे परम कर्तव्य मानतो. त्यामध्ये खालील व्यक्ती आणि संस्थांचा खास उल्लेख करणे आवश्यक वाटते-

१. रिझर्व बँक ऑफ इंडिया व त्यांचे अधिकारी वर्ग
२. मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. मा.जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, सातारा
४. महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि.मुंबई
५. मा. जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक सहकारी संस्था, सातारा
६. मा.सहा.निबंधक सह. संस्था (कार्यक्षेत्रातील)
७. बँक ऑफ बडोदा (कार्यक्षेत्रातील सर्व शाखा)
८. एचडीएफसी बँक लि.
९. आयडीबीआय बँक लि.
१०. कार्यक्षेत्रातील जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका
११. ॲक्सिस बँक लि.
१२. जिल्हा नागरी सह.बँक्स असो.लि.सातारा, पुणे, कोल्हापूर, अहमदनगर
१३. महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँक्स असो.लि.मुंबई
१४. महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँक्स फेडरेशन लि.मुंबई
१५. नॅशनल फेडरेशन ऑफ अर्बन को-ऑप. बँक्स ॲन्ड क्रेडीट सोसा.लि.नवी दिल्ली
१६. स्टेट बँक ऑफ इंडिया
१७. युको बँक
१८. स्मॉल फायनान्स बँका

आपल्या बँकेचे सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक लेखापरीक्षण मे.एल.एफ.करनावत आणि कंपनी चार्टर्ड अकौंटंट्स, पुणे आणि त्यांचे सहकारी यांनी केले असून त्यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाबद्दल आम्ही त्यांचे आभारी आहोत.

आपल्या बँकेचे अंतर्गत लेखापरीक्षक सारू शर्मा आणि कंपनी चार्टर्ड अकाऊंटंट सातारा, व श्री.डी.आर.म्हेत्रे आणि कंपनी चार्टर्ड अकाऊंटंट सांगली यांनीही बँकेला वरचेवर मार्गदर्शन केले आहे. त्याबद्दल मी त्यांचाही आभारी आहे. त्याचप्रमाणे बँकेचे कायदे सल्लागार/व्हॅल्युअर्स, शाखासमिती सदस्य यांचाही आभारी आहे.

पुन्हा एकदा आमचे सर्व भागधारक, ग्राहक व हितचिंतक यांचे, त्यांनी आमच्यावर टाकलेल्या विश्वासासाठी आभार मानतो. या विश्वासाच्या बळावरच बँकेची भविष्यकाळात अधिकाधिक वृद्धी होईल अशी आम्ही आशा बाळगतो.

२६. समारोप

मा. संचालक मंडळाचे वतीने मी आपल्या सर्वांना पुन्हा एकदा हार्दिक शुभेच्छा देतो. जयहिंद!

ठिकाण - सातारा
दि. ०१ मार्च २०२१

कॅप्टन यू.आर.निकम (रि.)
अध्यक्ष
कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि., संचालक मंडळाकरिता

कर्नल आर डी निकम सैनिक सह.बँक लि.
संचालक मंडळ सन २०१९-२०२०

अध्यक्ष
कॅप्टन यू. आर. निकम (रि.)

उपाध्यक्ष
नाईक एस. एल. मुजावर (रि.)

महाव्यवस्थापक -श्री. वाय. ए. देसाई

संचालक

सौ. पी. यू. निकम
ऑ.कॅप्टन जी. ए. गायकवाड (रि.)
हवालदार एस. बी. बुवा (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. जी. जाधव (रि.)
सुभेदार एस. आर. जाधव (रि.)
हाव. एच. बी. साळुंखे (रि.)
सुभेदार एस. आर. दळवी (रि.)
ऑ.कॅप्टन एस. बी. वाघमारे (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. एम. पवार (रि.)
ऑ. कॅप्टन बी. एस. पेडामकर (रि.)
हवालदार एस. वाय. चव्हाण (रि.)
नाईक डी. के. शेंडे (रि.)
पेट्टी ऑफीसर ए. बी. पटेल (रि.)
हवालदार टी. एस. सत्रे (रि.)
सार्जंट एम. आर. भातकुलकर(रि.) दि.१४-०२-२०२० पासून
ना.सुभेदार पी. डी. घार्गे (रि.)
नाईक एस. बी. भोसले (रि.)
सौ. आर. एन. घाडगे
सुभेदार डी. जे. शिंदे
श्री. आर. वाय. कुलकर्णी (तज्ज्ञ संचालक)
सार्जंट व्ही. डी. गांधी (तज्ज्ञ संचालक)
श्री. पी. पी. शिंदे (सेवक प्रतिनिधी)
श्री. एम. वाय. यादव (सेवक प्रतिनिधी)

कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सहकारी बँक लि.
मुख्यालय–सातारा

वार्षिक अहवाल : सन २०१९–२०२०
ताळेबंद पत्रक – दि. ३१ मार्च २०२०

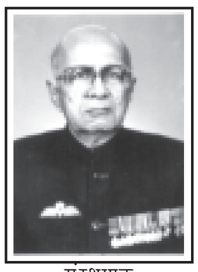

संस्थापक
कर्नल आर.डी.निकम

BALANCE SHEET AS ON 31st MARCH 2020

३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	भांडवल व देणी CAPITAL & LIABILITIES	परिशिष्ट क्र. Sch.No.	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	जिंदगी व येणी PROPERTY & ASSETS	परिशिष्ट क्र. Sch.No.	३१मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
146839700.00	1.भागभांडवल SHARE CAPITAL	1	149627050.00	265021188.86	1.रोख व बँकेतील शिल्लक CASH & BANK BALANCE	6	221451047.87
260341257.44	२.विधिविहीत गंगाजळी व इतर निधी RESERVE FUND & OTHER RESERVES	2	282954129.44	282131654.35	2.इतर बँकांतील शिल्लक BALANCES WITH OTHER BANKS	7	321431847.85
2827967994.47	3.ठेवी व अन्य खाती DEPOSITS & OTHER ACCOUNTS	3	2935686615.60	1061398610.00	3.रोख्यातील व तत्सम गुंतवणूक INVESTMENTS	8	1082616083.20
37.75	4.बाहेरील कर्जे BORROWINGS (Against F.Ds)	4	0.00	1700165683.22	4.कर्जे (ADVANCES)	9	1804630878.32
					5.येणे व्याज (INTEREST RECEIVABLE)		
0.00	5.वसुलीसाठी स्वीकारलेली बिले(दुबेरजी) BILLS FOR COLLECTIONS (Contra)		0.00	33729008.00	अ. गुंतवणुकीवरील On Investment		42726750.29
				89041729.30	ब. उत्पन्नक्षम नसलेल्या कर्जावरील(दुबेरजी) On non-performing advances (Contra)		108172691.55
294618.32	6.शाखा अंतर्गत खाती जुळवणी BRANCH ADJUSTMENT		597412.00	29241.00	क. सेवकांचे कर्जावरील On Staff Loans		29241.00
				0.00	6.वसुलीस पाठविलेली बिले (दुबेरजी) BILLS RECEIVABLE BEING BILLS FOR COLLECTION (Contra)		0.00
89041729.30	7.थकबाकी व्याज तरतूद निधी (दुबेरजी) A) OVERDUE INTEREST RESERVE(Contra)		108172691.55				
0.00	B) DOUBTFUL INTEREST ON INVESTMENT RESERVE(Contra)		1527291.00	6139049.00	7.इमारत (घसारा वजा जाता) BUILDING (Net of Depreciation)	10	5705181.00
100459038.00	8.व्याज देणे INTEREST PAYABLE		104819995.00	14761427.66	8.फर्निचर,वाहन, संगणक, सोलर,वस्तू इ. (घसारा वजा) FURNITURE, VEHICLES, COMPUTERS, SOLAR, EQUIPMENTS ETC. (Net of Depreciation)	11	14556444.62
0.00	9.बँक गॅरंटी BANK GUARANTEE		0.00				
15220752.50	10. इतर देणी OTHER LIABILITIES	5	11506307.83				
	11. नफा – तोटा PROFIT & LOSS			0.00	9.बँक गॅरंटी BANK GUARANTEE		0.00
1059.86	अ) मागील वर्षीचा शिल्लक नफा Previous Year's Profit - C.F.		675.28	10320211.67	10. इतर येणी OTHER ASSETS	12	10298746.77
22571615.42	ब) चालू वर्षीचा निव्वळ नफा Current Year Net Profit		16726744.77				
3462737803.06	**एकूण बेरीज Grand Total**		3611618912.47	3462737803.06	**एकूण बेरीज Grand Total**		3611618912.47
1589486.00	CONTINGENT LIABILITIES (DEA'F)/संभाव्य देणी	13	1632528.00				

तपासले, सोबतच्या अहवालास अनुसरून
मे.एल.एफ.करनावत आणि कंपनी, पुणे
चार्टर्ड अकौंटंट्स् (FRN 032867)
(वैधानिक लेखा परीक्षक)

मे.सारू शर्मा आणि कंपनी,सातारा
चार्टर्ड अकौंटंट्स् (FRN 129020W)

मे.डी.आर.म्हेत्रे आणि कंपनी, सांगली
चार्टर्ड अकौंटंट्स् (FRN 106380W)
(अंतर्गत लेखा परीक्षक)

कॅप्टन यू. आर.निकम (रि.)
अध्यक्ष

नाईक एस.एल.मुजावर(रि.)
उपाध्यक्ष

वाय. ए. देसाई
महाव्यवस्थापक

संचालक

सौ.पी. यू. निकम
ऑ.कॅप्टन जी.ए.गायकवाड (रि.)
हवालदार एस.बी.बुवा (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. जी. जाधव (रि.)
सुभेदार एस.आर.जाधव (रि.)
हाव. एच. बी. साळुंखे (रि.)
सुभेदार एस.आर. दळवी (रि.)
ऑ.कॅप्टन एस.बी.वाघमारे (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. एम. पवार (रि.)
ऑ. कॅप्टन बी.एस. पेडामकर (रि.)
हवालदार एस. वाय. चव्हाण (रि.)
नाईक डी. के. शेंडे (रि.)
पेट्टी ऑफीसर ए. बी. पटेल (रि.)
हवालदार टी. एस. सत्रे (रि.)
सार्जंट एम.आर.भातकुलकर(रि.) दि.१४-०२-२०२० पासून
ना.सुभेदार पी. डी. घार्गे (रि.)
नाईक एस.बी. भोसले (रि.)
सौ. आर. एन. घाडगे
सुभेदार डी.जे.शिंदे (रि.)
श्री. आर. वाय. कुलकर्णी (तज्ज्ञ संचालक)
सार्जंट व्ही.डी.गांधी (तज्ज्ञ संचालक)
श्री.पी. पी. शिंदे (सेवक प्रतिनिधी)
श्री. एम. वाय. यादव (सेवक प्रतिनिधी)

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.
मुख्यालय–सातारा

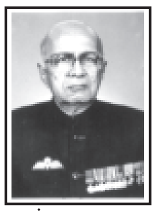

संस्थापक
कर्नल आर.डी.निकम

सन २०१९ –२०२० (दि.३१/०३/२०२० अखेर) वर्षाचे नफा तोटा पत्रक

PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR 2019 - 2020

2018-2019 ₹	खर्च EXPENDITURE	2019- 2020 ₹	2019- 2020 ₹
	1.ठेवी व कर्जावरील व्याज Interest on Deposits & Borrowings		
181359573.00	अ) ठेवीवरील On Deposits	183805643.00	
6684.00	ब) बाहेरील कर्जावरील On Borrowings	6323.05	
181366257.00			**183811966.05**
70889502.29	2.सेवकांचे पगार, भत्ते व प्रॉ.फंड वर्गणी सानुग्रह अनुदान Salaries & allowances, Provident Fund, Ex-Gratia		**75697812.98**
	3.संचालक मंडळ व समिति सभा, प्रशिक्षण, सेमिनार खर्च Directors & Committee Meetings, Training, Seminar expenses		
439723.00	अ) फी भत्ते Fees and Allowances	461902.00	
174072.00	ब) संचालक मंडळ व समिती सभा प्रशिक्षण, सेमिनार खर्च Directors & Committee Meetings, Training, Seminar expenses	209707.00	
613795.00			**671609.00**
7506185.82	4.भाडे, कर, विमा व वीज Rent, Taxes, Insurance & Lighting		**8547552.20**
346615.00	5.वकील फी व कोर्ट खर्च Law Charges		**223136.00**
1609712.09	6.टपाल, तार व दूरध्वनी Postage, Telegram & Telephone		**1625416.34**
1020077.00	7.हिशोब तपासणी फी Auditors Fees		**1016946.00**
1045292.92	8.स्टेशनरी, छपाई व जाहिरात Stationary, Printing & Advertisement		**883266.17**
	9.घसारा व दुरुस्ती Depreciation, Repairing etc.		
3233797.68	अ) डेडस्टॉक, फर्निचर इ. Deadstock, Furniture etc.	3810630.78	
313077.88	ब) दुरुस्ती व देखभाल Repairs & Maintenance	226622.00	
3546875.56			**4037252.78**
14465803.00	10. आयकर Income Tax		**11870000.00**
0.00	11. निवडणूक खर्च Election Expenses		**0.00**
	12. तरतूदी Provisions		
0.00	अ) शिक्षण निधी	0.00	
9000000.00	ब) संशयित व बुडीत कर्जे निधी Bad and doubtful Debt. Reserve	7000000.00	
0.00	क) गुंतवणूक घसारा निधी Investment Depreciation Reserve	0.00	
0.00	ड)उत्तम जिंदगी तरतूद On Standard Assets	0.00	
0.00	इ) गुंतवणूक निधी Provision on Investment	4000000.00	
9000000.00			**11000000.00**
828456.00	13. निर्लेखित बुडीत कर्जे Bad Debt.Written off		**616501.00**
11837078.06	14. इतर खर्च Other Expenditure		**12134388.37**
22571615.42	15. नफा-तोटा Profit and Loss निव्वळ नफा, ताळेबंदास वर्ग Net Profit Transferred to Balance Sheet		**16726744.77**
326647265.16	एकूण बेरीज Grand Total		**328862591.66**

2018-2019 ₹	उत्पन्न INCOME	2019 - 2020 ₹	2019 - 2020 ₹
	1.व्याज व कसर Interest & Discount		
206149899.00	अ)कर्जावरील On Loans & Advances	201998299.15	
107767715.46	ब)गुंतवणुकीवरील On Investment	109419360.17	
313917614.46			**311417659.32**
1064116.89	2.कमिशन जमा Commission Received		**1133908.58**
	3.इतर उत्पन्न Other Income		
350100.00	अ)सातारा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या भागावरील लाभांश Dividend on Shares of Satara District Central Co-op Bank Ltd.	420100.00	
817378.00	ब)लॉकर्स भाडे व पॉझ मशीन भाडे Lockers Rent & POS Machine Rent	874758.00	
10460555.81	क) इतर उत्पन्न Other Income	11692665.76	**12987523.76**
37500.00	4.रोखे विक्री व मुदत बंद रोख्यामधून झालेला नफा Profit From Sale and Maturity of Securities	3323500.00	**3323500.00**
326647265.16	एकूण बेरीज Grand Total		**328862591.66**

तपासले, सोबतच्या अहवालास अनुसरून
मे.एल.एफ.करनावत आणि कंपनी, पुणे
चार्टर्ड अकौंटंट्स (FRN 032867)
(वैधानिक लेखा परीक्षक)

मे.सारू शर्मा आणि कंपनी,सातारा
चार्टर्ड अकौंटंट्स (FRN 129020W)

मे.डी.आर.म्हेत्रे आणि कंपनी, सांगली
चार्टर्ड अकौंटंट्स (FRN 106380W)
(अंतर्गत लेखा परीक्षक)

कॅप्टन यू. आर.निकम (रि.)
अध्यक्ष

नाईक एस.एल.मुजावर(रि.)
उपाध्यक्ष

वाय. ए. देसाई
महाव्यवस्थापक

संचालक

सौ.पी. यू. निकम
ऑ.कॅप्टन जी.ए.गायकवाड (रि.)
हवालदार एस.बी.बुवा (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. जी. जाधव (रि.)
सुभेदार एस.आर.जाधव (रि.)
हाव. एच. बी. साळुंखे (रि.)
सुभेदार एस.आर. दळवी (रि.)
ऑ.कॅप्टन एस.बी.वाघमारे (रि.)
ऑ.कॅप्टन आर. एम. पवार (रि.)
ऑ. कॅप्टन बी.एस. पेडामकर (रि.)
हवालदार एस. वाय. चव्हाण (रि.)

नाईक डी. के. शेंडे (रि.)
पेट्टी ऑफीसर ए. बी. पटेल (रि.)
हवालदार टी. एस. सत्रे (रि.)
सार्जंट एम.आर.भातकुलकर(रि.) दि.१४-०२-२०२० पासून
ना.सुभेदार पी. डी. घार्गे (रि.)
नाईक एस.बी. भोसले (रि.)
सौ. आर. एन. घाडगे
सुभेदार डी.जे.शिंदे (रि.)
श्री. आर. वाय. कुलकर्णी (तज्ज्ञ संचालक)
सार्जंट व्ही.डी.गांधी (तज्ज्ञ संचालक)
श्री.पी. पी. शिंदे (सेवक प्रतिनिधी)
श्री. एम. वाय. यादव (सेवक प्रतिनिधी)

ANNEXURE To the Balance Sheet (as on 31/3/2020)

परिशिष्ट १ Schedule 1

	भाग भांडवल SHARE CAPITAL	३१मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
अ	अधिकृत भागभांडवल - २०००००० भाग प्रत्येकी ₹ १००/- प्रमाणे Authorised Share Capital 20,00,000 shares of Rs.100/- each	200000000.00	200000000.00
ब	वसूल भागभांडवल Subscribed & paid up Share Capital	146839700.00	149627050.00
	एकूण TOTAL	**146839700.00**	**149627050.00**

परिशिष्ट २ Schedule 2

	विधिविहीत गंगाजळी व इतर निधी RESERVE FUND & OTHER RESERVES	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	विधिविहीत गंगाजळी Statutory Reserve	81059612.19	87595872.19
ख	इमारत निधी Building Fund	25631000.00	25680000.00
ग	संशयित व बुडीत निधी Bad & Doubtful Debt Reserve	110000000.00	117000000.00
घ	धर्मादाय निधी Charity Fund	100000.00	100000.00
च	सेवक ग्रॅच्युइटी निधी Staff Gratuity Fund	37537.60	37537.60
छ	सेवक कल्याण निधी Staff Welfare Fund	830805.00	900237.00
ज	समाज कल्याण निधी Social Welfare Fund	40000.00	40000.00
ट	आकस्मित निधी Contingency Fund	100000.00	100000.00
ठ	गुंतवणूक घसारा निधी Investment Depreciation Reserve Fund	8700000.00	8700000.00
ड	उत्तम जिंदगीपोटी आकस्मित तरतूद निधी Contingent Provision against Standard Assets (Advances)	10000000.00	10000000.00
ढ	गुंतवणूक मूल्य चढ-उतार निधी Investment Fluctuation Reserve Fund	16201000.00	21000000.00
न	पुनर्मूल्यांकन निधी Revaluation Reserve	2796436.65	2700616.65
त	निवडणूक निधी Election Fund	3044866.00	3299866.00
थ	आयुकर कायदा कलम३६(I) (VIII) खालील निधी Reserve U.S.-36(I) (VIII) I.Tax	1800000.00	1800000.00
द	संशयित व बुडीत गुंतवणूक निधी Bad & Doubtful Debt Investment Reserve	0.00	4000000.00
	एकूण TOTAL	**260341257.44**	**282954129.44**

परिशिष्ट ३ Schedule 3

	ठेवी व अन्य खाती DEPOSIT & OTHER ACCOUNTS	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	**मुदत ठेवी Fixed Deposits**		
	व्यक्तिगत From Individuals	2018709853.50	2117446231.50
	सहकारी संस्था From Co-op. Societies	35846223.00	23627014.00
		2054556076.50	**2141073245.50**
ख	**बचत ठेवी Savings Deposits**		
	व्यक्तिगत From Individuals	594559643.10	625958993.65
	सहकारी संस्था From Co-op. Societies	3153611.02	1735160.74
		597713254.12	**627694154.39**
ग	**चालू ठेवी Current Deposits**		
	व्यक्तिगत From Individuals	43150475.77	34878281.80
	सहकारी संस्था From Co-op. Societies	3422160.08	3293281.91
		46572635.85	**38171563.71**
घ	**इतर ठेवी Other Deposits**		
	व्यक्तिगत From Individuals	129126028.00	128747652.00
	सहकारी संस्था From Co-op. Societies	0.00	0.00
		129126028.00	**128747652.00**
	एकूण TOTAL	**2827967994.47**	**2935686615.60**

परिशिष्ट ४ Schedule 4

	बाहेरील कर्जे (मुदतठेव तारणावर) BORROWINGS (Against F.Ds)	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	बँक ऑफ बडोदा Bank of Baroda	37.75	00.00
ख	सातारा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Satara District Central Co-op. Bank Ltd.	0.00	0.00
	एकूण TOTAL	**37.75**	**0.00**

परिशिष्ट ५ Schedule 5

	इतर देणी OTHER LIABILITIES	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	ऑडीट फी देणे Audit Fees Payable	1173428.00	924643.00
ख	सानुग्रह/फिटनेस भत्ता देणे Staff Ex-Gratia / Fitness Allowance	3859049.00	4355295.00
ग	दैनिक ठेव कमिशन देणे व डी डी कलेक्शन देणे Pigmy Deposit Collection Comm.Payable	178162.00	34237.00
घ	वीज /टेलिफोन बिल देणे Electric / Telephone Bills Payable	181744.00	162300.00
च	संड्री क्रेडीटर्स Sundry Creditors	9444.00	19444.00
छ	लाभांश देणे Dividend Payable	531515.00	328396.00
ज	भाग अनामत Shares Suspence	601500.00	208700.00
झ	घरभाडे देणे House Rent Payable	49538.00	0.00
ट	भविष्यनिर्वाह निधी देणे Provident Fund Payable	928186.00	1007348.00
ठ	बयाणा ठेव Bayana Deposit	12500.00	22500.00
ड	पे ऑर्डर देणे Pay Order Payable	1885373.00	306778.00
ढ	नाममात्र सभासद Nominal Member	476900.00	440600.00
न	अनुदान गंगाजळी खाते Subsidy Reserv Fund Account	1333570.00	1333570.00
त	वेतन देय व वेतन कपात देय Salery Payable & Deducation Payable	265742.00	252306.00
थ	अधिभार देय Surcharge Payble (Cost of Process)	0.00	0.00
द	अनामत खाते Anamat Account	131694.38	171707.38
ध	पाणी बील देय Water Exp. Payable	33000.00	25000.00
ण	संभाव्य खर्च देय Contingency Exp. Payable	81000.00	81000.00
प	कर देणी तरतूद Taxes Paybale(GST+TDS+IT)	3488407.12	1832483.45
	एकूण TOTAL	**15220752.50**	**11506307.83**

परिशिष्ट Schedule 6

	रोख व बँकेतील शिल्लक CASH & BANK BALANCE	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	**रोख शिल्लक Cash in Hand**	**11878146.00**	**10190596.00**
ख	**चालू ठेव खात्यातील शिल्लक Balance In Current Accounts**		
	१.सातारा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Satara Dist. Central Co-op.Bank Ltd.	8447894.04	12532704.24
	२.पुणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Pune Dist. Central Co-op.Bank Ltd.	1206113.46	176571.46
	३.कोल्हापूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Kolhapur Dist.Central Co-op.Bank Ltd.	134633.45	55682.65
	४.सोलापूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Solapur Dist.Cen.Co-op.Bank Ltd.	108980.80	141693.80
	५.रायगड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Raigad Dist.Central Co-op.Bank Ltd.	299612.92	266107.32
	६.रत्नागिरी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Ratnagiri Dist.Cen.Co-op.Bank Ltd.	93686.25	65498.25
	७.सांगली जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Sangli Dist.Central Co-op.Bank Ltd.	1069656.68	206731.88
	८.अहमदनगर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Ahmednagar Dist.Cen.Co-op.Bank Ltd.	124210.00	300114.00
	९.दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई The Maharashtra St.Co-op.Bank Ltd. Mumbai	680547.98	1219017.98
	१०. स्टेट बँक ऑफ इंडिया State Bank Of India	3227099.08	3153245.35
	११. बँक ऑफ बडोदा Bank Of Baroda	85231769.59	53825936.72
	१२. आय.डी.बी.आय.बँक IDBI Bank	17820727.30	29385762.63
	१३. युको बँक UCO Bank	381158.41	1695988.01
	१४. बँक ऑफ इंडिया Bank Of India	149341.70	266228.38
		118975431.66	**103291282.67**
ग	**मुदत ठेव गुंतवणूक Investment in Fixed Deposits**		
	१.सातारा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Satara District Central Co-op.Bank Ltd.	103167611.20	107969169.20
	२.पुणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. Pune District Central Co-op.Bank Ltd.	30500000.00	0.00
	३.दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई The Maharashtra State Co-op.Bank Ltd. Mumbai	500000.00	0.00
		134167611.20	**107969169.20**
	एकूण TOTAL	**265021188.86**	**221451047.87**

परिशिष्ट ७ Schedule 7

	इतर बँकांतील शिल्लक BALANCES WITH OTHER BANKS	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	चालू ठेव खात्यातील शिल्लक Balance In Current Accounts		
	इतर बँकिंग कंपन्या Other Banking Companies		
	१.आय.सी.आय.सी.आय.बँक लि. ICICI Bank Ltd.	83754.73	0.00
	२.एच.डी.एफ.सी.बँक लि. HDFC Bank Ltd.	22909182.69	20500560.14
	३.ॲक्सीस बँक लि. Axis Bank Ltd.	493712.93	258992.71
	४.पीएमसी बँक लि.(कोल्हापूर शाखा)PMC Bank Ltd.	0.00	1527291.00
		23486650.35	22286843.85
ख	मुदत ठेवी Fixed Deposits		
	सहकारी/इतर बँका Co-op./Other Banks		
	१.दि सारस्वत को-ऑप. बँक लि. Saraswat Co-op. Bank Ltd.	0.00	20000000.00
	२.शामराव विठ्ठल को-ऑप. बँक लि. Shamrao Vitthal Co-op. Bank Ltd.	25000000.00	35000000.00
	३.ठाणे जनता सहकारी बँक लि. Thane Janata Sahakari Bank Ltd.	35000000.00	5000000.00
	४.जी.पी.पारसिक को-ऑप बँक लि. G.P.Parsik Sahakari Bank Ltd.	29700000.00	29700000.00
	५.ए यु स्मॉल फायनान्स बँक लि. AU Small Finance Bank Ltd.	30000000.00	40000000.00
	६.दि डोंबिवली नागरी सहकारी बँक लि. The Dombivali Nagari Sah. Bank Ltd.	22500000.00	0.00
	७.सुर्योदय स्मॉल फायनान्स बँक लि. Suryoday Small Finance Bank Ltd.	10000000.00	20000000.00
	८.फिनकेअर स्मॉल फायनान्स बँक लि. Fincare Bank Ltd.	0.00	25000000.00
	९.दि रत्नाकर बँक लि. The Ratnakar Bank Ltd.	39945004.00	25945004.00
	१०.डीसीबी बँक लिमी. DCB Bank Ltd	0.00	10000000.00
	११.उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँक लि. Ujjivan Small Finance Bank Ltd.	10000000.00	30000000.00
	१२.पी.एम.सी.बँक लि. P. M. C. Bank Ltd.,	40000000.00	40000000.00
	१३.एचडीएफसी बँक लि. HDFC Bank Ltd.	4000000.00	6000000.00
		246145004.00	286645004.00
ग	राष्ट्रीयीकृत बँका Nationalised Banks		
	१.बँक ऑफ बडोदा Bank of Baroda	12500000.00	12500000.00
		12500000.00	12500000.00
	एकूण (क+ख+ग) TOTAL	282131654.35	321431847.85

परिशिष्ट ८ Schedule 8

	रोख्यांतील व तत्सम गुंतवणूक INVESTMENT IN APPROVED & OTHER SECURITIES	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	केंद्र सरकारी व राज्य सरकार मान्यताप्राप्त रोखे Central Govt. & State Govt. approved Securities मागील वर्षी Previous Year दर्शनी किंमत Face Value Rs.978990000.00 बाजारभाव Market Value Rs.983174000.00 चालू वर्षी Current Year दर्शनी किंमत Face Value Rs.999058000.00 बाजारभाव Market Value Rs.1049911309.98	974285735.00	995507764.20
ख	केंद्र सरकारी मान्यताप्राप्त रोखे(राखीव निधी) Central Govt.apprd.Secu.(Reserve Fund) मागील वर्षी Previous Year दर्शनी किंमत Face Value Rs.25000000.00 बाजारभाव Market Value Rs.24316500.00 चालू वर्षी Current Year दर्शनी किंमत Face Value Rs.25000000.00 बाजारभाव Market Value Rs.25503000.00	23611875.00	23607319.00
ग	इतर रोखे व गुंतवणूक Other Securities & Investment		
	१.नॉन एस.एल.आर. म्युच्युअल फंड Non SLR MF	60000000.00	60000000.00
		60000000.00	60000000.00
घ	सहकारी संस्थांचे भाग Shares of Co-op. Societies		
	1. Satara DCC Bank Ltd. सातारा जि.म.स.बँक	3500000.00	3500000.00
	2. Maha.S.C.Bank Ltd.Mumbai महा.राज्य सह.बँक	1000.00	1000.00
		3501000.00	3501000.00
	एकूण TOTAL	1061398610.00	1082616083.20

परिशिष्ट ९ Schedule 9

	कर्जे ADVANCES	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019	३१ मार्च २०२० 31/3/2020
क	अल्पमुदत कर्जे Short Term Loans	₹	₹
	१. इतर तारणावर On other Tangible Securities	295102833.39	300717091.14
	२. जामिनकीवरील On Personal Sureties	——	——
	यापैकी थकबाकी Of the above, Overdues	(8357490.00)	(8206672.92)
	पैकी बुडीत Of the above, Overdues considered bad for recovery	-----	-----
		295102833.39	300717091.14
ख	मध्यम मुदत कर्जे Medium Term Loans		
	१. इतर तारणावर On other Tangible Securities	888492878.55	979943464.65
	२. जामिनकीवरील On Personal Sureties	992612.00	980165.00
	यापैकी थकबाकी Of the above, Overdues	(24818367.00)	(24969934.35)
	पैकी बुडीत Of the above, Overdues considered bad for recovery	(130580.00)	(104945.35)
		889485490.55	980923629.65
ग	दीर्घ मुदत कर्जे Long Term Loans		
	१. इतर तारणावर On other Tangible Securities	515577359.28	522990157.53
	२. जामिनकीवरील On Personal Sureties	——	——
	यापैकी थकबाकी Of the above, Overdues	(70660799.00)	(77862040.00)
	पैकी बुडीत Of the above, Overdues considered bad for recovery	(3023282.00)	(3022242.08)
		515577359.28	522990157.53
	एकूण TOTAL	1700165683.22	1804630878.32

परिशिष्ट १० Schedule 10

	इमारत (घसारा वजा जाता) BUILDING (NET OF DEPRECIATION)	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	पुणे शाखा Pune Building	115834.00	104250.00
ख	बँक लिफ्ट Bank Lift	150044.00	127536.00
ग	सातारा जमीन Satara Land	1875470.00	1875470.00
घ	सातारा शाखा Satara Building	600078.00	540070.00
च	पुणे शाखा (पुनर्मूल्यांकन)Pune Building (Revaluation)	535465.00	481917.00
छ	सातारा शाखा (पुनर्मूल्यांकन)Satara Building (Revaluation)	422715.00	380443.00
ज	पिंपरी शाखा Pimpri Building	2439443.00	2195495.00
	एकूण TOTAL	6139049.00	5705181.00

परिशिष्ट ११ Schedule 11

	फर्निचर, वाहन, संगणक, वस्तू इ. FURNITURE, VEHICLES, COMPUTERS, EQUIPMENTS ETC.	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	डेड स्टॉक, फर्निचर, ग्रंथालय, जनरेटर, सोलर, इलेक्ट्रीक ईस्टोलेशन आणि संगणक Dead Stock, Furniture, Library, Generetor Set, Solar, Electric Installation and Computers	13870413.66	13799086.62
ख	वाहन Vehicles	891014.00	757358.00
	एकूण TOTAL	14761427.66	14556444.62

परिशिष्ट १२ Schedule 12

	इतर येणी OTHER ASSETS	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	स्टॉक ऑफ प्रिंटेड स्टेशनरी Stock of printed Stationary	1508137.00	1422920.00
ख	स्टॉक ऑफ स्टेशनरी Stock of Stationary	226766.00	172830.00
ग	स्टॉक ऑफ पोस मशीन्स Stock of POS Machines	900000.00	324000.00
घ	अगाऊ विमा Prepaid Insurance	244679.66	244683.00
च	फेस्टीव्हल ॲडव्हान्स Festival Advance	661290.00	682890.00
छ	संड्री डेटर्स Sundry Debtors	76042.00	76042.00
ज	टीडीएस येणे TDS Receivable	261723.00	285240.80
झ	टेलिफोन/वीज ठेव Telephone & Electric Deposit	303220.00	309180.00
ट	घरभाडे ठेव House Rent Deposit	339000.00	339000.00
ठ	पॅनकार्ड कुपन संख्या Pan Card Coupan Stock	68296.00	62750.00
ड	आयकर देय अपिलाची रक्कम Income Tax Paid Under Protest	2945500.00	2945500.00
ढ	केंद्रीय सेवाकर अंतर्गत जमा खाते CGST Input Credit A/C	958146.88	1605860.35
ण	राज्य सेवाकर अंतर्गत जमा खाते SGST Input Credit A/C	876683.85	1363336.20
त	आंतरराज्य सेवाकर अंतर्गत जमा खाते IGST Input Credit A/C	319504.28	57.42
थ	किरकोळ उचल General Advance	630000.00	375000.00
द	दंडव्याज येणे Penal Interest Receivable	1223.00	0.00
ध	संगणक उचल Computer Advance	0.00	89457.00
	एकूण TOTAL	10320211.67	10298746.77

परिशिष्ट १३ Schedule 13

	संभाव्य देणी CONTINGENT LIABILITIES	३१ मार्च २०१९ 31/3/2019 ₹	३१ मार्च २०२० 31/3/2020 ₹
क	ठेवीदार शिक्षण व जागरूकता निधी Deaf Contigent Liabilities (Contra)	1589486.00	1632528.00
	एकूण TOTAL	1589486.00	1632528.00

Col RD Nikam Sainik Sahakari Bank Ltd,

Disclosures of various Information

in terms of RBI circular UBD.CO BPD (PCB) Cir.no.52/1205-001/2013-14 Dated March 25-2014

(Ratio in %, ₹ in Lakhs.)

Sr.No.	Particulars	31/03/2019	31/03/2020
1	**Capital to Risk Weight Asset Ratio (CRAR)**	**17.61**	**16.93**
	Capital Adequacy Ratio Tier I Capital	15.38	14.53
	Capital Adequacy Ratio Tier II Capital	2.23	2.40
2	**Movement of CRAR**		
	a) Tier I Capital	2761.03	2796.30
	b) Tier II Capital	398.93	462.75
	c) Risk Weighted Asstes	17947.40	19248.28
3	**I) Investments in SLR (Government Security & Other Approved Securities)**		
	a) Book Value	9978.98	10191.15
	b) Face Value	10039.90	10240.58
	c) Market Value	10074.91	10754.14
	II) Investments to Non-SLR		
	a) Shares	35.01	35.01
	b) Mutual Funds	600.00	600.00
	III) Non-Performing Non SLR Inestment	**Nil**	**Nil**
4	**Advances Against Real Estate, Construction Business, Housing**		
	a) For Construction Business	1537.39	1793.09
	b) For Housing	2144.55	2110.51
5	**Advances Against Shares & Debentures**	**Nil**	**Nil**
6	**Advances to Directors, their Relatives, Companies/Firms in which they are interested**	**Nil**	**Nil**
	1) Fund Based		
	a) To Directors	0.00	0.00
	b) To their Relatives	8.82	8.12
	2) Non Fund Based / (Guarantees/L/C etc)	Nil	Nil
7	**Cost of Deposits (Average Cost of Deposits)**	**6.65**	**6.50**
8	**NPAs**		
	a) Gross NPAs	1127.09	1418.36
	b) Gross NPAs as% to Total Advances	6.63	7.86
	c) Net NPAs	27.09	248.36
	d) Net NPAs as % to Net Advances	0.17	1.47
9	**Movement of NPAs**		
	Gross NPAs Opening Balance	1172.70	1127.09
	ADD - During the year	220.34	411.07
	LESS- During the year	265.95	119.80
	Gross NPAs Closing Balance	1127.09	1418.36
10	**Profitablity & Financial Ratios**		
	a) Interest Income as a percentage of working funds	9.31	8.90
	b) Non-Intereste income as a percentage of working fund	0.38	0.50
	c) Operating Profit as a percentage of working funds	1.39	1.13
	d) Return on Assets	0.67	0.49
	e) Business (Deposits+Advances)per employee	283.01	318.14
	f) Profit per Employee	1.41	1.12
	g) Investment in Govt. Securities & Other Approved Securities As% to NDTL	35.27	34.57
	h) Total Investment as to working Capital	43.14	42.57
	i) Staff Cost as to Working Fund	2.10	2.16
	j) Average Cost of Deposits	6.65	6.50
	k) Average Earning Interest Rate on Loans	12.34	11.51
	l) Credit to Deposit Ratio	60.12	61.47

11) Provisions made towards NPAs, Depreciation in investment, Standard Assets

Sr/No	Particulars	31/03/2019	31-03-2020
	Provisions/Reserves made		
1	Towards NPAs, (BDDR)	90.00	70.00
2	Towards Investment Depreciation Reseve (IDR)	00.00	00.00
3	Towards Standard Assets	0.00	00.00

12) MOVEMENT IN PROVISIONS / RESERVES

Provisions towards	NPA (BDDR)	Standard Assets	Investment Depreciation Reserve	Investment Fluctuation Reserve
Opening Balance as on 01 April 2019	1100.00	100.00	87.00	162.01
Additions During the year	70.00	00.00	00.00	47.99
Less Closed/Revised/Transferred during the year	---	---	----	0.00
Closing Balance as on 31 Mar. 2020	**1170.00**	**100.00**	**87.00**	**210.00**

13) Foreign Currency Assets & Liabilities	**NA**	**NA**

14) DEPOSIT INSURANCE PREMIUM

The Bank has paid Deposit Insurance Premium to Deposit Insurance & Credit Guarantee Corporation (DICGC) within stipulated time, the details of which are as under -

Premium Paid	Date of Payment	Period Covered
17,27,772.00	15th May 2019	01/04/19 to 30/09/19
17,71,437.00	07th Nov. 2019	01/10/19 to 31/03/20
18,24,304.00	15th May 2020	01/04/20 to 30/09/20

15) Penalty imposed by RBI	**No**	**No**

16) Restructured Accounts

Particulars of Account Restructured		Housing Loan	SME Debt Restructuring	Others
Standard Advances Restructured	Number of Borrowers	0.00	0.00	0.00
	Amount Outstanding	0.00	0.00	0.00
	Sacrifice (diminution in the fair value)	0.00	0.00	0.00
Sub Standard Advances Restructured	Number of Borrowers	0.00	0.00	0.00
	Amount Outstanding	0.00	0.00	0.00
	Sacrifice (diminution in the fair value)	0.00	0.00	0.00
Doubtful Advances Restructured	Number of Borrowers	0.00	0.00	0.00
	Amount Outstanding	0.00	0.00	0.00
	Sacrifice (diminution in the fair value)	0.00	0.00	0.00
Total	Number of Borrowers	0.00	0.00	0.00
	Amount Outstanding	0.00	0.00	0.00
	Sacrifice (diminution in the fair value)	0.00	0.00	0.00

17) Fixed Assets - Valuation/Revaluation	**No**	**No**

18) Depositor Education & Awareness Fund

In accordance with the "Depositor Education & Awareness Fund scheme 2014" formulated by RBI, the Bank has identified and transferred Rs.16.32 Lakhs to the 'Depositor Education & Awareness Fund till 31st March 2020'. Details of the same are as under -

Particulars	FY -2018-2019	FY -2019-2020
Opening balance of amount transferred to DEAF	14.27	15.89
Add: Amount transferred to DEAF during the year	1.62	0.43
Less: Amount reimbursed by DEAF towards claims	0.00	0.00
Closing balance of amount transferred to DEAF	**15.89**	**16.32**

L.F. KARNAVAT
B.com. FCA

L.F. KARNAVAT & CO.
Chartered Accountants

OffIce No.- 24, Laxminagar Commercial Complex, Shahu College Road, Pune -411009
Phone : 24213860 / Resi. : 2240504 Cell No. : 9822870965 E-mail-lfkarnavat@gmail.com

FORM NO. N-1

[See section 81 and rule 69(3)]
Independent Auditor's Report

To,
The Members,
Col RD Nikam Sainik Sahakari Bank Ltd.

Report on the Financial Statements

1. We have audited the accompanying financial statements of **Col RD Nikam Sainik Sahakari Bank Ltd.** ('the Bank') as at 31st March 2020, which comprise the Balance Sheet as at 31 March 2020, and the Profit and Loss Account, and the Cash Flow Statement for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The returns of 19 branches audited by us are incorporated in these financial statements.

Management's Responsibility for the Financial Statements

2. Management is responsible for the preparation of these financial statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance and cashflow of the Bank in accordance with the Banking Regulation Act 1949 (as applicable to co operative societies), the guidelines issued by the Reserve Bank of India and the guidelines issued by the National Bank for Agricultural and Rural Development, the Registrar of Co operative Societies, Maharashtra, the Maharashtra Co operative Societies Act, 1960, and the Maharashtra Co operative Societies Rules, 1961, (as applicable) and generally accepted accounting principles in India so far as applicable to the Bank. This responsibility includes design, implementation and maintenance of internal control relevant to the preparation of the financial statements that are free from material mistatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

3. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with Standards on Auditing issued by the Institute of Chartered Accountants of India. Those Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material mistatements.

4. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material mistatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the Bank's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on effectiveness of the Bank's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of the accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

5. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

6. In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the aforesaid financial statements together with the Notes thereon give the information required by the Banking Regulation Act, 1949 (as applicable to co operative societies), the Maharashtra Co operative Societies Act, 1960, the Maharashtra Co operative Societies Rules, 1961 and the guidelines issued by the National Bank for Agricultural and Rural Development (as applicable) and guidelines issued by Reserve Bank of India and Registrar of Co operative societies, Maharashtra in the manner so required and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India:

   (a) In the case of the Balance Sheet, of state of affairs of the Bank as at 31st March 2020;

   (b) In the case of the Profit and Loss Account, of the profit for the year ended on that date; and

   (c) In the case of the Cash Flow Statement, of the cash flows for the year ended on that date.

Report on Other Legal & Regulatory Requirements

7. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account have been drawn up in Forms "A"and "B" respectively of the Third Schedule to the Banking Regulation Act, 1949 and provisions of the Maharashtra Co operative Societies Act, 1960 and the Maharashtra Co operative Societies Rules 1961.

8. We report that:

   a) We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit and have found to be satisfactory;

   b) In our opinion, proper books of account as required by law have been kept by the Bank so far as it appears from our examination of those books and proper returns adequate for the purposes of our audit have been received from the branches/offices;

   c) The transactions of the Bank which have come to our notice are within the powers of the Bank;

   d) The Balance Sheet and the Profit and Loss Account dealt with by this report are in agreement with the books of account and the returns;

   e) The accounting standards adopted by the Bank are consistent with those laid down by accounting principles generally accepted in India so far as applicable to Banks.

9. As per the information and explanations given to us and based on our examination of the books of account and other records, we have not come across material instances in respect of the details mentioned in the Rule 69(6) of Maharashtra Cooperative Societies Rules 1961.

10. We further report that for the year under audit, the Bank has been awarded "**A**" classification under the rules & regulations of The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960.

For L.F.Karnavat & Company
Chartered Accountants

L.F. KARNAVAT & CO. Chartered Accountants M. No. 32867

Date : 03-09-2020

Place : Satara

(L.F.Karnavat)
Proprietor (Mem.No. 032867
FRN - 104867W

COL RD NIKAM SAINIK SAHAKARI BANK LTD
ACCOUNTING POLICY : 2019 - 20

SCHEDULE - 13 (FORMING PART OF THE ACCOUNTS)

1. <u>ACCOUNTING CONVENTION</u>

1.1. The accompanying financial statements are prepared on historical cost basis, except in the case of land and building which have been revalued. The statements are prepared by following going concern concept and conform to the statutory provisions and practices prevailing within the Banking Industry in India.

2. <u>RECOGNITION OF INCOME & EXPENDITURE</u>

2.1. Revenue and expenses have generally been accounted for on accrual basis except as otherwise stated which is consistent with that of the previous year and as per the RBI directives.

2.2. Income from non-performing assets is recognized to the extent realised as per the prudential norms issued by RBI.

2.3. Commission earned, dividend received; locker rent and interest on refund of Income Tax, Bank guarantees, interest recovery in suit filed accounts are accounted for on cash basis. Income by way of commission on Bank guarantees, interest recovery in suit filed accounts has not been accounted for in the books of accounts on receipt basis.

2.4. Income from Investments - Interest on Government Securities and other fixed income securities is recognized on accrual basis.

2.5. Interest on matured term deposits is provided for at rate applicable to savings deposit.

2.6. Stock of printing and stationery issued to branches is charged to revenue and stock of unused stationery with Headquarters and Branches are shown as stock of printing and stationery.

3. <u>INVESTMENTS</u>

3.1. Investments are classified into 'Held to Maturity', 'Available for Sale' and 'Held for trading' categories in accordance with the guidelines issued by RBI from time to time.

3.2. Investments in 'Held To Maturity' are valued at cost and where the cost is higher than the face value, the premium has been amortized over the remaining period of maturity and where the cost price is less than the face value, the difference is ignored as per RBI guidelines.

3.3. Securities held under category 'Available for sale' are valued scrip wise at cost or market value whichever is less, and resultant depreciation /appreciation is aggregated category wise is provided for. Net depreciation in each classification, if any, is provided for while net appreciation is ignored.

3.4. For the purpose of valuation, RBI Rates or Stock Exchange Quotations, wherever available, have been taken as market rate and where the rates are not available the same have been valued as per the norms prescribed by R.B.I.

3.5. Broken period interest at the time of acquisition of securities are recognised as Revenue Expenditure.

4. <u>ADVANCES</u>

4.1. Advances of bank are classified as standard, sub-standard, doubtful and loss assets based on its recovery and facts and circumstances of each case and provisions required to be made for losses on such advances are ascertained as per the prudential accounting norms & RBI directives.

4.2 The advances are considered good for the purpose of security-wise analysis based on the security available including those of guarantors which are properly mortgaged to bank, which can be recovered during the normal course of business.

4.3 Unrealised interest/overdue interest in respect of non-performing assets is provided separately under "overdue Interest Reserve" as per the directives issued by RBI from time to time.

5. <u>FIXED ASSETS</u>

5.1. The land and buildings are stated at revalued amount and other assets are shown at historical cost less depreciation.

5.2. Vehicles, Computers and other office appliances/ equipments are shown separately under the category "Furniture & Dead Stock".

5.3. Depreciation except on Computer Hardware is provided for on written down value (WDV) method at the rates which are considered appropriate by the Management. In respect of Computer Hardware, depreciation is provided on straight-line method @ 33.33% as per RBI guidelines.

5.4. Depreciation on fixed assets purchased/installed/used during the year is charged for the entire year, if the asset is purchased on or before 30th September. In other cases, it is charged at 50% of the normal rates. Depreciation is not charged on fixed assets sold during the year.

5.5. The depreciation on Revalued portion (over & above book value) is debited to Revaluation Reserve on Liability side of the Balance Sheet and the same amount is deducted from WDV of revaluated fixed asset (Land & Building)

6. <u>RETIREMENT BENEFITS TO EMPLOYEES</u>

6.1. The bank has contributed to L.I.C. of India for the Group Gratuity Scheme.

6.2. Bonus if any, as per rules in force payable to the employees of the bank has been provided for in the accounts. Ex-gratia payments are accounted for in the year of payment.

6.3. Encashment of Leave is accounted for in the year in which the employees exercise the option of encashment.

6.4. The bank is contributing part of bank contribution Provident Fund to Government Pension Fund.

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.
बँकेचे प्रगतीदर्शक पत्रक

(रु.लाखात)

अनु.	वर्ष	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	कर्जे	निव्वळ नफा–तोटा	खेळते भांडवल	ऑडिट वर्ग
१.	जून १९८५	८४०	६.७०	०.०८	११.३२	७.६२	+ ०.०५	१७.४४	अ
२.	जून १९९०	३७०८	२१.२६	२५.१०	३१४.३८	२६६.२६	+ ६.३९	३८७.१५	अ
३.	मार्च १९९५	९१३९	३३.८५	८१.६६	८१७.८९	६१०.९९	– १९.७२	९६३.६३	अ
४.	मार्च २०००	१३०४३	७७.५८	१२८.५४	५०८२.४५	३६४९.६३	– ४९.७४	५५२५.५५	अ
६.	मार्च २०१०	३४९३६	६९१.८५	१०५६.४१	१३४५७.४४	८०७४.७९	+१६६.२७	१५८५८.११	अ
७.	मार्च २०१२	३९३६८	८५८.४५	१४११.५९	१६९४९.५६	११७६४.३८	+ २५२.६६	२०२०७.५१	अ
८.	मार्च २०१३	४१५२४	९३४.९२	१६६७.१७	१९८२९.६५	१३५३४.९६	+२२४.४९	२३७३६.९२	अ
९.	मार्च २०१४	४७३३२	१०४९.५८	१८८६.१७	२२२५६.८७	१४५१२.३५	+१२६.२३	२६४८०.१९	अ
१०.	मार्च २०१५	४९०९९	१२१६.४४	१९८९.८५	२४०२२.१२	१५१७०.०५	+१७७.०९	२८४३४.३६	अ
११.	मार्च २०१६	५०२५५	१३३६.८१	२११५.३७	२५८४६.८०	१५७०७.०६	+१३०.८१	३०६०९.९३	अ
१२.	मार्च २०१७	५१३८३	१४१२.८६	२२१४.०७	२७५२५.८६	१५६०५.२७	+१४६.३७	३२५२१.११	अ
१३.	मार्च २०१८	५२४०६	१४३७.७२	२४०६.६०	२७५५३.५३	१६३५६.४२	+१०२.९५	३२५७२.५४	अ
१४.	मार्च २०१९	५३३१४	१४६८.४०	२६०३.४१	२८२७९.६८	१७००१.६६	+२२५.७२	३३७०९.००	अ
१५.	मार्च २०२०	५४००९	१४९६.२७	२८२९.५४	२९३५६.८७	१८०४६.३१	+१६७.२७	३४९९२.१८	अ

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

ANNEXURE-A

Name of the Bank	: **Col RD Nikam Sainik Sahakari Bank Ltd.**
Headquarters	: 178 / 2-B, Raviwar Peth Chhatrapati Shivaji Maharaj Circle, Powai Naka, Satara- 415 001
Date of Registration	: 22 June 1984
Date and No.of RBI Licence	: 18 October 1984 UBD.RBL.MH-410.P
Jurisdiction	: Entire Maharashtra State

POSITION AS ON 31 MARCH 2020

No of Branches	:		19 + H.Q.
Membership	:	Regular -	54009
		Nominal -	4406
			Rs. in Lakh
Paid-up share Capital	:		1496.27
Total Reserve Funds	:		2829.54
Deposits	:	Savings -	6276.94
		Current -	381.72
		Fixed -	22698.21
Loans & Advances	:	Secured -	18036.51
		Unsecured	9.80
Total % of Priority Sector	:		46.20%
Total % of Weaker Section	:		18.98%
Borrowings (against F.D)	:		0.00
Investment	:		14897.30
Overdue Percentage	:		6.15%
Audit Classification	:		'A'
PROFIT FOR THE YEAR	**:**		**167.27**
Total Staff	:		149
		Officer-Staff	61
		Other Staff	88
Working Capital	:		34992.18

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रक

सन २०२०-२०२१

(रु. लाखात)

अ. नं.	तपशील	२०१९-२० सालाचे अंदाजपत्रक	२०१९-२० सालात प्रत्यक्ष उत्पन्न/खर्च	वाढ (+) / घट(-)	२०२०-२१ सालाचे अंदाजपत्रक
	उत्पन्न				
१.	व्याज व वटणावळ	२०६१.५०	२०१९.९८	-४१.५२	२०२५.३६
२.	कमिशन व दलाली	१०.६४	११.३४	०.७०	११.४०
३.	इतर जमा	१०८.१०	१२१.०४	१२.९४	१२०.४९
४.	गुंतवणूक व लाभांशापासून उत्पन्न	१०७७.६८	१०९४.२९	१६.६१	११२९.४०
५.	लॉकर भाडे	८.१७	८.७५	०.५८	४.५४
६.	कर्जरोखे खरेदी/विक्री नफा	०.३८	३३.२३	३२.८५	४५.००
	एकूण उत्पन्न	३२६६.४७	३२८८.६३	२२.१६	३३३६.१९
	खर्च				
१.	ठेवी व कर्जावरील दिलेले व्याज	१८१३.६७	१८३८.१२	२४.४५	१८४६.१४
२.	नोकर पगार व भत्ते	७०८.८९	७५६.९८	४८.०९	७९०.६५
३.	संचालक प्रवास खर्च व भत्ते	६.१४	६.७२	०.५८	९.१६
४.	ऑफीस भाडे, कर, विमा इ.	७५.०६	७३.०५	-२.०१	९०.००
५.	कायदा फी / कोर्ट खर्च	३.४७	२.२३	-१.२४	३.५०
६.	पोस्टेज व टेलिफोन	१६.१०	१६.२५	०.१५	१८.१०
७.	हिशोब तपासणी फी	१०.२०	१०.१७	-०.०३	१२.१०
८.	स्टेशनरी, छपाई इ.	१०.४५	८.८३	-१.६२	७.५०
९.	घसारा, दुरुस्ती व देखभाल	३५.४७	४०.३७	४.९०	४२.४४
१०.	किरकोळ व इतर खर्च	९९.०१	११६.८१	१७.८०	१२०.२०
११.	वार्षिक सर्वसाधारण सभा खर्च	६.४२	४.०७	-२.३५	६.२०
१२.	दैनिक ठेव कलेक्शन चार्जेस	१२.९३	१२.९०	-०.०३	१५.००
१३.	तरतूदी	२४२.९४	२३४.८६	-८.०८	२७७.००
	एकूण एकंदर खर्च	३०४०.७५	३१२१.३६	८०.६१	३२३७.९९
	निव्वळ नफा / तोटा	२२५.७२	१६७.२७	-५८.४५	९८.२०

वरीलप्रमाणे अंदाजपत्रकापेक्षा जादा झालेल्या खर्चास मंजूरी देण्यात यावी.

COL RD NIKAM SAINIK SAHAKARI BANK LTD

Headquarters - Satara

CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2020

(₹.in Lakhs)

Sr. No	Particulars	2018-2019	2019-2020
A	**Cash Flow From Operating Activites**		
	Net Profit as per Profit & Loss Account	**225.72**	**167.27**
ADD	**Adjustment for**		
	Depreciation on assets	32.34	38.11
	Bad Debts Written off	8.28	6.16
	Income Tax	144.66	118.70
	Amortisation on Investment	8.14	6.00
	Provision for BDDR (Net)	90.00	70.00
	Provision for IDR	00.00	00.00
	Provision for IFR	00.00	00.00
	Total	**509.14**	**406.24**
LESS	**Adjustment for**		
	(Profit)/Loss on sale of assets (Net)	-0.01	-1.18
	(Profit)/Loss on Govt.Securities	-0.38	-33.23
	Recovery In Write off Advances	-10.45	-15.44
	Total	**-10.84**	**-49.85**
	Adjustment for		
	Increase/(Decrease) in Deposits(Pre Y Dep-Current Y De)	726.15	1077.19
	Increase/(Decrease) in Other Liabilities	152.42	184.90
	Increase/(Decrease) Directly in reserves	4.93	7.35
	(Increase)/Decrease in Investment	-553.37	-327.96
	(Increase)/Decrease in Loans & Advances	-643.07	-1035.37
	(Increase)/Decrease in Other Assets	-79.65	-281.08
	Total	**-392.59**	**-374.97**
	Cash Generated from Operating Activities(A)	105.71	-18.58
	Less Income Tax Paid	-144.66	-118.70
	Net Cash Generated from Operating Activities(A)	**-38.95**	**-137.28**
B	**Cash Flow From Investing Activities**	0.00	-40.00
	Net Addition to Fixed Asstes	-44.68	-36.30
	Net Cash Generated from Investing Activities(B)	**-44.68**	**-76.30**
C	**Cash Flow from Financing Activity**		
	Increase/(Decrease) in Share Capital	30.68	27.87
	Payment of Dividend	0.00	0.00
	Increase/Decrease in Borrowings	0.00	0.00
	Net Cash Gererated from financing Activities "C"	**30.68**	**27.87**
	Total (A+B+C)	**-52.95**	**-185.71**
	Cash & Cash equivalents at the beginning of the year	**1596.35**	**1543.40**
	Cash	125.83	118.78
	Cash At Bank	1470.52	1424.62
	Cash & Cash equivalents at the end of the year	**1543.40**	**1357.69**
	Cash	**118.78**	**101.91**
	Cash At Bank	**1424.62**	**1255.78**

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

सभासदांना नम्र विनंती

१. आपला पत्ता बदललेला असल्यास नवीन पत्ता बँकेस ताबडतोब कळवावा.

२. ज्या सभासदांनी आपली शेअर्स सर्टिफिकेटस् अद्यापि नेली नसतील त्यांनी कृपया ती बँकेतून त्वरित घेऊन जावीत.

३. ज्या सभासदांनी अद्यापि बचत खाती उघडली नसतील त्यांनी ती नजिकच्या शाखेत त्वरित उघडावीत व बचत खाते क्रमांक बँकेच्या मुख्यालयात-शेअर्स विभागास त्वरित कळवावा. तीन वर्षांच्या आत लाभांश रक्कम न घेतल्यास नियमाप्रमाणे रिझर्व फंडास वर्ग केली जाते.

४. **केवायसी पूर्ततेबाबत** - सर्व सभासदांनी 'तुमचा ग्राहक ओळखा',या भारतीय रिझर्व बँकेच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार आपले खात्यास पत्त्याची ओळख पटविणेसाठीचा पुरावा तोच आहे का; याची पडताळणी करावी. पत्ता बदललेला असल्यास रहिवासी पुरावा उदा.आधार कार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, लाईट बिल, टेलिफोन बिल इ.(यापैकी एक) व फोटोची ओळख पटविणेसाठी पॅनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, ड्रायव्हिंग लायसन्स, आधार कार्ड इ.(यापैकी एक), स्वत:चा फोटो असलेली छायांकित(झेरॉक्स)प्रत संबंधित शाखेमध्ये सादर करावी. तसेच अलीकडील काळातील फोटोही देणेत यावा.

५. रु.५००००/- वरील व्यवहारासाठीही पॅन अनिवार्य करण्यात आले आहे. आधारकार्ड जरी अनिवार्य नसले तरी भविष्यातील त्याची आवश्यकता पाहता सर्व सभासदांनी आपल्या आधार कार्डची छायांकित (झेरॉक्स)प्रत आपल्या शाखेत द्यावी. तसेच आपला आधार नंबर आपल्या बँक खात्याशी व पॅन क्रमांकाशी संलग्न करून घ्यावा.

६. **क्रियाशील सभासदत्त्वासाठी - अ)** बँकेच्या सर्व 'अ' वर्ग सभासदांना आपले सभासदत्व हे क्रियाशील सभासद म्हणून राहण्यासाठी पोट नियम क्रमांक १५ नुसार आपल्या 'अ' वर्ग सभासदत्वाच्या भागाची रक्कम ही किमान रु.५००/- एवढी करणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर किमान रु.१०००/- (सर्व ठेव खात्यावरील रक्कम मिळून) एवढी रक्कम असणे आवश्यक आहे किंवा किमान रु.५००००/- एवढ्या रकमेचे कोणत्याही प्रकारचे कर्ज घेतलेले असणे आवश्यक आहे किंवा कोणतीही सुविधा मोबदला देऊन स्वीकारलेली असली पाहिजे. उदा.लॉकर सुविधा.

ब) आपण सर्व 'अ' वर्ग सभासदांनी ('अ' वर्ग हजर सैनिक सभासद व्यतिरिक्त) क्रियाशील सभासदत्वाच्या वर्गवारीत कायम राहण्याच्या दृष्टीने पुढील कालावधीत होणाऱ्या सर्वसाधारण सभेपैकी किमान एका वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. तेव्हा वार्षिक सर्व साधारण सभेस उपस्थित राहण्याची जरूर ती दक्षता घ्यावी.

क) आपल्या बँकेच्या उपविधीतील तरतुदीस अनुसरून क्रियाशील सभासदासच बँकेच्या संचालक मंडळ निवडणुकीमध्ये मतदानाचा अधिकार राहील.

ड) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६०चा कायदा, नियम व त्या अनुषंगिक आपल्या संस्थेच्या उपविधीतील तरतुदीस अनुसरून संस्थेच्या थकबाकीदारास (कर्जदार व कर्जास जामीनदार 'अ' वर्ग सभासद) मतदानाचा अधिकार राहणार नाही.

इ) वरील अनुक्रमांक ६(अ)मध्ये नमूद केलेल्या व्यवहारांपैकी किमान एक व्यवहार केला असलेची खात्री करून याबाबत बँकेस सर्व तपशीलासह अवगत करावे, म्हणजे सदर माहितीची बँकेकडे असणाऱ्या रेकॉर्डवरून खातरजमा करून त्याप्रमाणे बँक दप्तरी नोंद करता येईल.

७. **टी.डी.एस.बाबत** - आयकर विभागाच्या नियमानुसार बँकांच्या सभासदांना ठेवीवरील व्याजातून टी.डी.एस.वजा करण्यासंबंधी आयकराच्या तरतुदी आहेत. यामध्ये सामान्य ठेवीदारासाठी त्यांच्या बँकेत असलेल्या आवर्त ठेवी व मुदत ठेवीवरील व्याज एका आर्थिक वर्षात रु.४००००/-किंवा त्या पुढे जात असेल तर बँकेत १५ जी फॉर्म दाखल करावेत. तसेच दिनांक १ एप्रिल २०१८ पासून ज्येष्ठ नागरिकांसाठी (वय वर्ष ६०वरील) आवर्त ठेवी व मुदत ठेवीवरील व्याज एका आर्थिक वर्षात रु.५००००/- व त्यापुढे जात असेल तरच बँकेत १५ एच फॉर्म दाखल करावेत. त्यासोबत पॅनकार्डची फोटो प्रत व आधार कार्ड(छायांकित) शाखेत दाखल करावी. खातेदाराचे पॅनकार्डची फोटो प्रत (छायांकित) बँकेच्या शाखेत दाखल न केल्यास टी.डी.एस. कपातीचा दर १०% ऐवजी २०% असा राहील याची कृपया नोंद घ्यावी व सहकार्य करावे.

- मुख्य कार्यकारी अधिकारी

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.
मुख्यालय –सातारा

विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती

आपल्या बँकेच्या वतीने इयत्ता १० वी व १२वी मार्च २०२० च्या परीक्षेमध्ये गुणवत्तेनुसार उत्तीर्ण झालेल्या मुलांना कर्नल आर डी निकम सैनिक शिष्यवृत्ती व मुलींना सरस्वतीताई निकम शिष्यवृत्ती देण्यात येणार आहे.(शिष्यवृत्तीसाठी अटी खालीलप्रमाणे)

१) शिष्यवृत्ती मिळविण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या अ वर्ग सभासद असलेल्या आई किंवा वडिलांनी अर्ज करणे आवश्यक असून अर्जासोबत, बँकेच्या शेअर्स सर्टिफिकेटची व मुलाच्या/ मुलीच्या मार्कशीटची फोटो कॉपी (Self Attested) करून जोडणे आवश्यक आहे.

२) इयत्ता १०वीच्या १० मुलांना व १० मुलींना, तसेच इ १२वीच्या १० मुलांना व १० मुलींना गुणवत्तेनुसार उत्तीर्ण झालेल्यांना शिष्यवृत्ती देण्यात येणार आहे.

३) शहरी भागासाठी ३० टक्के तर ग्रामीण भागासाठी ७० टक्के विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्यात येणार आहे. शहरी भाग म्हणजे नगरपालिका व त्यापेक्षा मोठे शहर; म्हणजे मोठ्या शहरातील संस्था व इतर. उर्वरीत ग्रामीण भाग म्हणजे ग्रामीण भागातील संस्था.

४) शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज आपल्या कर्नल आर डी निकम सैनिक सहकारी बँकेच्या नजीकच्या शाखेत द्यावेत. सदरचे अर्ज ३० एप्रिल २०२१ पूर्वी देणे आवश्यक आहे.

५) शिष्यवृत्तीचा अर्ज करणेसाठी किमान ८०% मार्क्स असणे आवश्यक आहेत.

६) अ वर्ग सभासदांच्या पाल्यांनी विशेष प्रावीण्य मिळविले असल्यास विशेष प्रावीण्याच्या प्रमाणपत्र पुराव्यासह अर्ज करावा.

७) शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचा अधिकार बँकेने नेमलेल्या समितीसच राहील. शिष्यवृत्ती निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम व प्रमाणपत्र आपल्या नजीकच्या शाखेमध्ये वितरीत केले जाईल. या बाबतची माहिती पात्र शिष्यवृत्ती धारकास/पालकांना त्यांच्या मोबाईल फोनद्वारे कळविले जाईल याची नोंद घ्यावी.

- मुख्य कार्यकारी अधिकारी

कर्नल आर.डी.निकम सैनिक सहकारी बँक लि.

१७८/२ब, छत्रपती शिवाजी महाराज सर्कल, पोवई नाका, सातारा. मुख्यालय –सातारा

बँकेचे कार्यक्षेत्र – संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य

एकूण शाखा –१९ व मुख्यालय सातारा

शाखा विस्तार सन २०१९-२० अखेर

अ. नं.	शाखा ठिकाण	जिल्हा	फोन नंबर	मेल आयडी
१	मुख्यालय-सातारा	सातारा	०२१६२-२३११५६ ९१४६१९१४६१	helpdesk@sainikbank.com
२	सातारा शाखा	सातारा	०२१६२-२३११५६ ९८५०९५९०६१	satara.br@sainikbank.com
३	उंब्रज शाखा	सातारा	०२१६४-२६४००३ ९८५००५७०८४	umbraj.br@sainikbank.com
४	कवठेमहाकांळ शाखा	सांगली	०२३४१-२२२३६३ ९८८१७१७७६२	kmahankal.br@sainikbank.com
५	कोल्हापूर शाखा	कोल्हापूर	०२३१-२६४१०२५ ९८५००५७०८५	kolhapur.br@sainikbank.com
६	कोरेगाव शाखा	सातारा	०२१६३-२२०९३६ ९८५००५७०८६	koregaon.br@sainikbank.com
७	येरवडा पुणे शाखा	पुणे	०२०-२६६८७७९२ ९८५००५७०८७	yerwada.br@sainikbank.com
८	पंढरपूर शाखा	सोलापूर	०२१८६-२२२७८६ ९८५००५७०८९	pandharpur.br@sainikbank.com
९	महाड शाखा	रायगड	०२१४५-२२३६४० ९८५००५७०८८	mahad.br@sainikbank.com
१०	वाई शाखा	सातारा	०२१६७-२२१३६७ ९८५००५७०९५	wai.br@sainikbank.com
११	खेड शाखा	रत्नागिरी	०२३५६-२६४१०० ९८८१३७९९७१	khed.br@sainikbank.com
१२	मलकापुर शाखा	सातारा	०२१६४-२४१८५४ ९८५००५७०९६	malakapur.br@sainikbank.com
१३	चाफळ शाखा	सातारा	०२३७२-२८७५६२ ९७६३७२०९९८	chaphal.br@sainikbank.com
१४	वडूज शाखा	सातारा	०२१६१-२३२१६२ ९८५००५७०९७	vaduj.br@sainikbank.com
१५	अहमदनगर शाखा	अहमदनगर	०२४१-२४५१२४३ ९८५००५७०९८	ahmednager.br@sainikbank.com
१६	पिंपरी शाखा	पुणे	८४४६०१८७०७ ८९७५७६८७०७	pimpri.br@sainikbank.com
१७	फलटण शाखा	सातारा	०२१६६-२२५६७० ९०११२२३७००	phaltan.br@sainikbank.com
१८	शाहूवाडी शाखा	कोल्हापूर	०२३२९-२२४८५५ ८६०५००७९७२	shahuwadi.br@sainikbank.com
१९	सांगली शाखा	सांगली	०२३३-२६२२३६३ ७३५०६०५२९९	sangli.br@sainikbank.com
२०	कोथरूड शाखा	पुणे	०२०-२५४३१८६८ ७३५०४०६२९९	kothrud.br@sainikbank.com

संचालक व त्यांच्या नातेवाईकांना दिलेली कर्जे (मुद्दा क्रमांक १५)

(रुपये लाखात)

तपशील	३१/३/२०१९ अखेर येणे बाकी	२०१९-२० मधील नावे	अहवाल वर्षात झालली परत फेड	३१/३/२०२० अखेर येणेबाकी	पैकी थकबाकी
कॅशक्रेडीट/ ओव्हरड्राफ्ट/बँक गॅरंटी/ बिल्स डिस्कौंटिंग अ.संचालक आ.संचालकांचे नातेवाईक व संबंधित फर्म्स	-- --	-- --	-- --	-- --	-- --
कर्जे अ.संचालक आ.संचालकांचे नातेवाईक व संबंधित फर्म्स	०.०० ८.८२	०.०० ०.५३	०.०० १.२३	०.०० ८.१२	०.०० --
एकूण	०८.८२	०.५३	१.२३	०८.१२	०.००

एकूण येणे कर्जाशी शेकडा प्रमाण – ०.०५%

Col RD Nikam Sainik Sahakari Bank Ltd,

BYE LAWS AMENDAMENTS
SCHEDULE -III

Sr.No.of Bye Law Old New	Present Wordings of Bye Law	Wordings After Amendments	Reason for Amendment
44 —		**POWER AND FUNCIONS OF THE BOARD OF DIRECTORS:**	
44 (e) 44 (e)	To appoint and remove a Chief Executive or other employees of the Bank,	To appoint Chief Executive Officer who shall be a person meeting the 'fit and proper' criteria as prescribed in RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/ 2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I with the prior approval of RBI and remove him wherever necessary or appoint and remove other employees of the Bank	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I, Annex II, Annex III and for the Constitution of BOM 'Fit and Proper' criteria as set out in Appendix I & Appendix II.
-- 44 (u)	----	To obtain a declaration-cum-undertaking as in the prescribed format given by RBI from CEO or member of BoM at the time of his/her appointment and shall undertake a process of due diligence in respect of such persons relying on the information given in the declaration.	--- ,, ---
-- 44 (v)	----	To appoint a new member of BoM or CEO or constitute a new BoM as the case may be within a period of three months as per RBI guidelines. As an interim arrangement, carry out the functions of BoM.	--- ,, ---
-- 44 (w)	----	The BoD is responsible for the general direction and control of a UCB. They will continue to look after all the administrative functions as spelt out in the respective Co-operative Societies Act. BoD will continue to be the apex policy setting body and constitute various committees of the Board including the Board of Management to assist the Board in carrying out its responsibilities. It will delegate powers to the various committees as considered appropriate. BoD may ensure that there are no conflicts in powers delegated to the Committees of the Board and BoM.	--- ,, ---
— 49(a)	----	**CONSTITUTION OF BOARD OF MANAGEMENT** There shall be a Board of Management in the Bank, in addition to the Board of Directors. BoM will be a supervisory Board of the Bank shall be constituted by the BoD of the Bank. In addition to the functions as furnished in para 4 of RBI Circular DOR (PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019. The BoD may delegate such powers as deemed necessary for the proper functioning of the Bank .	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I and for the Constitution of BOM 'Fit and Proper' criteria as set out in Appendix I
— 49(b)	----	**SIZE OF BOARD OF MANAGEMENT** The BoM (excluding CEO) shall have a minimum of five members. The maximum number of members in BoM shall not exceed twelve. The CEO would be a non-voting member.	--- ,, ---
— 49(c)	----	**QUALIFICATIONS OF MEMBERS OF BoM** i. All the members of BoM shall consist of persons having special knowledge or practical experience in respect of one or more of the following matters: (a) Accountancy (b) Agriculture and rural economy (c) Banking (d) Co-operation (e) Economics (f) Finance (g) Law (h) Small scale industry (i) Information Technology (j) Any other subject, which would, in opinion of the Reserve Bank, be useful to the Bank ii. The members of BoM shall at all times satisfy the "Fit and Proper" Criteria given by RBI. iii. Members of the BoM may be drawn from the members of the Board of Directors provided they meet the criteria specified. However, not more than 50 per cent of the BoM members shall be from BoD. Under all circumstances, BoM shall have at least two members from outside the BoD. iv. A Member of the BoM can be appointed in more than one bank, subject to a maximum of three, provided that there is no overlapping in area of operation. v. Any disqualification prescribed for member of a BoD under respective co-operative societies act will also apply to a member of a BoM vi. Any person who has had a business relationship with the Bank, in question, during the immediate preceding three years will not be eligible. A person having deposits with the Bank will not be classified as having business relationship for the purpose.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I, Annex III and for the Constitution of BOM 'Fit and Proper' criteria as set out in Appendix I & Appendix II. *(पुढे चालू....)*

माझे कुटुंब माझी जबाबदारी

सर्वांनी नेहमी मास्कचा वापर करावा.
सुरक्षित अंतर ठेवावे.
वारंवार साबणाने हात धुवावेत.
स्वत:ची व इतरांची काळजी घ्यावी

Sr.No.of Bye Law Old New	Present Wordings of Bye Law	Wordings After Amendments	Reason for Amendment
— 49(d)	----	**FUNCTIONS OF BOARD OF MANAGEMENT** The BoM shall exercise oversight over the banking related functions of the Bank, assist the BoD on formulation of the policy and any other related matters specifically delegated to it by the Board for proper functioning of the bank. The functions of the BoM shall include the following : i. Rendering expert advice on all proposals being put up to the Board or any Committee of the Board for sanction of loans. ii. Recommending action for recovery of NPAs, One Time Settlement or Compromise Settlement and assisting the Board in monitoring the same. iii. Overseeing the management of funds and borrowings in the bank. iv. Recommending proposals for investment of bank's funds as per the board approved policy. v. Oversight on internal controls and systems and risk management in the bank. vi.Exercising oversight on implementation of computerization, technology adoption and other incidental issues in the bank. vii. Oversight on complaint redressal system. ix. Assisting the Board in formulation of policies related to banking functions, illustratively loan policy, investment policy, recovery policy, ALM and Risk management, etc. to ensure that policies are in tune with RBI guidelines. x. Any other responsibility as may be delegated to it by the BoD. (NB : In the event where the BoD differs with the recommendations of BoM, it shall do so by recording, in writing the reasons thereof.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I
— 49(e)	----	**MEETINGS OF BoM** i. BoM may hold meetings at such periodicity as deemed necessary. ii. The Chairman of the BoM may be elected by the members of BoM from amongst themselves or appointed by the BoD. Under no circumstances the Chairman of the BoD shall be appointed as Chairman of the BoM. iii. Bank shall maintain proper record of the minutes of the meeting and the same shall be put up to BoD. iv. The quorum for the meeting shall be two third of the total members of BoM.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I
— 49(f)	----	**SITTING FEES** Members of BoM may be paid allowance/ sitting fees for their services as may be provided with the approval of BoD of the Bank.	--- ,, ---
— 49(g)	----	**TENURE OF BoM** The tenure of BoM shall be co-terminus with the tenure of BoD.	--- ,, ---
— 49(h)	----	**RBI' POWERS OVER BoM OR CEO** RBI shall have powers to remove any member of BoM/ CEO if the person is found to be not meeting the criteria prescribed by RBI or acting in a manner detrimental to the interests of the bank or its depositors or both. The BoD shall seek concurrence from RBI before removing any member of the BoM/ accepting the resignation tendered by any member of the BoM. RBI shall have powers to supersede the BoM if the functioning of BoM is found unsatisfactory. After removal of the members of BoM or CEO or supersession of BoM, BoD Shall appoint a new member or CEO or constitute a new BoM as the case may be within a period of three months. As an interim arrangement, BoD may carry out the functions of BoM.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I
— 49(i)	----	**FIT AND PROPER CRITERIA FOR CEO**i. The person shall be a graduate with a) CAIIB/DBF/Diploma in Co-operative Business Management or equivalent qualification; or b) Chartered/ Cost Accountant; or c) Post graduate in any discipline.ii. The person may preferably not be less than 35 year of age and not more than 70 years of age at the time of appointment.iii. The person shall have at least 8 years work experience at the middle/ senior level in the banking sector.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I, Annex II, Annex III and for the Constitution of BOM 'Fit and Proper' criteria as set out in Appendix I & Appendix II.
50 50	The Chief Executive Officer of the Bank shall be appointed by the Board as per fit and proper criteria issued by the Registrar time to time. He Shall be a full-time employee of the Bank and he shall aid and assist the Board in their functions The Chief Executive, under the general superintendence, direction and control of the BoD and exercise such powers and discharge such functions	**CHIEF EXECUTIVE OFFICER AND POWER AND FUNCTION OF THE CHIEF EXECUTIVE OFFICER** The CEO of the bank will be appointed by the Board and who shall be a person meeting the "Fit and Proper" criteria as prescribed by RBI in Appendix I of RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019. Bank shall obtain prior approval of RBI for appointment of CEO. The CEO shall be under the general superintendence, direction and control of the BoD and exercise such powers and discharge such functions as may be delegated by the BoD. He/She shall be an ex-officio member of the BoD and also the BoM.	In conformity to RBI Circular DOR(PCB).BPD.Cir.No.8/12.05.002/2019-20 dated December 31, 2019 on Constitution of Board of Management in Primary (Urban) Co-operative Banks, as Guidelines given by RBI on BOM in Annex I, Annex II, Annex III and for the Constitution of BOM 'Fit and Proper' criteria as set out in Appendix I & Appendix II.

घरीच रहा : सुरक्षित रहा

सहभाग दाखला

सौ/श्री.___________________________रा.________________

'अ' वर्ग सभासद क्र.________ आपल्या बँकेच्या शनिवार दि २७-०३-२०२१ रोजी आभासी (व्हीसी द्वारे) झालेल्या आर्थिक वर्ष (आर्थिक वर्ष २०१९-२०) छत्तीसाव्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत सहभागी राहिले/ राहिल्या.

ठिकाण- सातारा

दि.- २७/०३/२०२१

अधिकृत अधिकारी

कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सह. बँक लि.

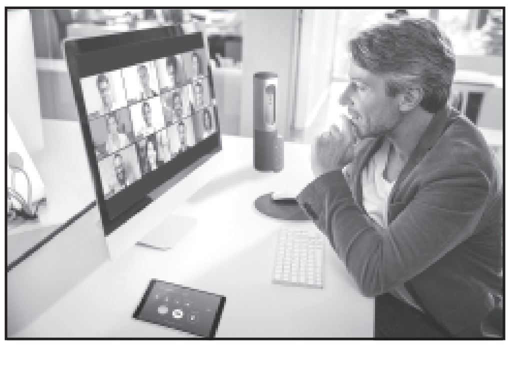

(पान नं.२ वरून)

त्यामुळे शेतकरी आंदोलन सध्या पंजाब हरियाणापुरते तीव्र बनले आहे. पंजाबात गहू जास्त पिकतो पण तो मध्यप्रदेशातील गव्हापेक्षा कमी प्रतीचा असतो. पंजाबात उत्पादन (क्वांटिटी) जास्त, गुणवत्ता (क्वालिटी) कमी आहे.

ही पृष्ठभूमी लक्षात घेता यापुढे आपली शेती योग्य दिशेला वळवली पाहिजे. शेती पिकली, पण अचानक पूर आला, वादळ झाले तर अशा वेळी मदत द्यावीच लागेल. शेती उत्पादनाचा भाव निश्चित राहात नाही हेही खरे आहे. साधी टूथपेस्ट असली तर त्यावर किंमत छापलेली असते. इथे शेतीचे उत्पादन जास्त आले तर त्याचे भाव कोसळतात. मग शेतकऱ्यांनी काय करायचे? शेतीची उत्पादने ग्राहकांपर्यंत पोचून योग्य भाव मिळवण्यासाठी शेतकऱ्यांनीही प्रयत्न केले पाहिजेत.

काही वर्षांपूर्वी विंग (तालुका-कराड) येथे त्या परिसरातील गावकऱ्यांच्या सहभागातून कृषीविषयक मेळावा आयोजित केला होता. त्यासाठी प्रशासकीय पातळीवरील तत्कालीन वरिष्ठ अधिकाऱ्यांपैकी सहकार आयुक्त, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जिल्हा उपनिबंधक (सहकार) सातारा व ग्रामस्थ इत्यादी उपस्थित होते. तेथे झालेल्या कृषीविषयक विचारमंथनामध्ये सामूहिक शेतीवर चर्चा झाली. त्यावेळी सहकार आयुक्तांनी एक योजना पुढे आणली. जिथे पाणी आहे त्या शेतामळ्यातील भाजी फळे या मालाची सहकारी पद्धतीने उलाढाल करावी. वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी कल्पना मांडली की मुंबई किंवा मोठ्या शहरात मोठमोठी गृहसंकुले (सहकारी गृहनिर्माण संस्था -हौसिंग कॉम्पलेक्स) आहेत. त्यांना सहकार खात्याकडून सूचना देऊन, त्यांच्या आवारात भाजी फळे विक्रीसाठी एक-दोन गाळे (केऑस) तयार करून देता येतील. तिथली व्यवस्था पाहायला आपल्यातले एखादे कुटुंब राहील. त्यामुळे आपल्या शेतात पिकलेला माल थेट ग्राहकाला ताजा मिळेल आणि मालाचा दर चांगला मिळेल. शासनाने अशा सोयी पुढे आणल्या तर शेतकऱ्यांनी त्यास संघटित कृतीने पाठिंबा द्यावा. अर्थात अशा योजना अंमलात आणत असताना, ज्यांचे हितसंबंध दुखावतात अशी बरीच मांजरे आडवी जाणार हेही खरे! तिथे शासनाने भक्कम व कठोर व्हावे लागेल.

इस्रायलच्या शेतीपध्दती जगभर नावाजतात. त्यांच्याप्रमाणे आपल्याही लोकांनी शेती गांभीर्याने घ्यायला हवी. पूर्वी एकदा इस्रायलचे काही प्रतिनिधी दौऱ्यावर आपल्या भागात आले होते. त्यातले काही जण मूळचे इकडचेच होते. त्यांची आडनावेसुद्धा 'अमुक गावकर' अशी काहीतरी होती. त्यांच्यासोबत एका उंच डोंगरावर जाऊन पाहणी करताना त्या इस्रायलींनी विचारले की, दूरवर शेतांमध्ये काळे वेगळे पट्टे व पिकांचे छोटे-छोटे भूखंड (प्लॉट्स) दिसतात, ते कशामुळे? तर ते आपल्याकडचे बांध, ताली, पलाणी, असे होते. त्यांचे मत असे की, या कारणाने तुमची बरीच पिकाऊ जमीन वाया जाते. त्याऐवजी बांध ताली काढून एकदीड अर्धा एकर जमिनीचे सगळे तुकडे एकत्र करून एकच एक सलग पीक देणारी सामुदायिक शेती करता येईल. त्यात यंत्रांचा वापर करता येईल, घरातले सगळेजण तिथे काम करू शकतील. गावा-गावांतील पिकांचा आराखडा ठरवून घेता येईल. यामुळे शेतीवरचा खर्च कमी होऊन उत्पादन वाढेल. हा नवीन विचार होता. पण आपल्याकडच्या मानसिकता व अडचणी आपल्यास ठाऊक आहेत. त्यावरती असे नवे मार्ग शोधून आता ते स्वीकारले पाहिजेत.

आपल्याकडे काही भागात नाचणी पिकते पण त्या धान्याचा वापर कमीपणाचा मानला जाई. अलीकडे त्याला पोषक धान्य म्हणून महत्व आले आहे. त्याचा फायदा घेतला पाहिजे. ग्रामीण भागातील कौशल्ये वाढविण्यासाठी 'स्टार्टअप' ही योजना राबविली पाहिजे. खेडोपाडी चालणारे छोटे उद्योग त्यातून खूप मोठे करता येतील. फॅशन इंडस्ट्रीमध्ये विणकाम-भरतकाम यालाही महत्व आहे. राजस्थान गुजरातेत ती कला आहे. त्यास फॅशनविश्वात वाव आहे, तिथल्या खेडेगावांना ते काम मिळू लागले आहे. सांगलीत पंडित म्हणून कोणी बाई आहेत; त्यांनी कापडी तुकड्यांच्या जोडणीतून (पॅचवर्क) शिवाजी महाराजांच्या राज्याभिषेकाचा प्रसंग भव्य आकारात साकारला. अशा कलाकृतीचे त्या प्रदर्शन भरवतात. असे प्रयोग तरुण मुले व महिला करू शकतील. मागे एकदा शरद पवार साहेब म्हणाले होते की, प्रत्येक शेतकरी घरातला एक जण नोकरीत पाहिजे. आता असे म्हणूया की कुटुंबातील एकाने तरी शेतीला उद्योग-व्यवसायाची जोड द्यावी. वाकळा-गोधड्या शिवणे, शेवया तयार करणे अशी कामे वाढविता येऊ शकतील. आपल्या खेड्यांतली मुलेही खूप हुशार आणि बुद्धिमान असतात. नुकतीच एक बातमी वाचली असेल की एका छोट्या शाळेतल्या मुलांनी उपग्रह तयार करून तो अवकाशात सोडला. अशा तरुण पिढीला घरच्या शेतीचा प्रश्न सोडविता येईलच. पुष्कळदा प्रश्न सोडविण्यापेक्षा उत्तर निघूच नये असे प्रयत्न राजकारणातून केले जातात, ते थांबले पाहिजे.

शेती क्षेत्राला पाणी व बाजारव्यवस्था यांचे प्रश्न असतात. ते सोडविण्यासाठी उत्तम नियोजन आणि व्यवस्थापन यांची गरज असते. जवान आणि किसान हे दोन स्तंभ सारख्याच महत्वाचे आहेत. त्यांपैकी जवानाला पहिल्या दिवसापासून प्रशिक्षण सुरू होते. किसान होण्यासाठीसुद्धा शिक्षण-प्रशिक्षण हवेच. आपल्या कुटुंबात काल परवापर्यंत रीत अशी की जो अडाणी बिनकामी राहील त्याला 'शेतीत घालायचा'! यापुढे अडाणी शेतकरी, दुबळा शेतकरी असे म्हणूच नये. कर्जमाफी-वीजमाफी-अनुदान असले पांगुळगाडे बंद झाले पाहिजेत. आपण समर्थ झाले पाहिजे. आपली शेतकरी आंदोलने त्या नव्या दिशेने चालायला हवीत. आपल्यासारख्या बँकेकडून प्रोत्साहन व मार्गदर्शन देता येऊ शकेल.

आपल्या बँकेला सरकारचे व रिझर्व्ह बँकेचे निर्बंध पाळावे लागतात. कोरोनाच्या लाटेमुळे सर्व जगाला अर्थसंकट भेडसावत आहे. त्यातून सावरण्याचे प्रयत्न आपल्याकडेही चालू आहेत. सामान्य माणसाच्या आर्थिक गरजा भागविण्यासाठी नागरी सहकारी बँकांशिवाय पर्याय नाही. हे लक्षात घेऊनच रिझर्व्ह बँकेने त्या बँकांकडे पाहिले पाहिजे. तथापि ज्या उद्देशाने सहकारी चळवळ आणि संस्था स्थापन झाल्या, तो उद्देश गेल्या काही दशकांत बाजूला गेला हेही मान्य केले पाहिजे. सहकारी संस्थांचा दुरुपयोग झाला. साखर कारखाने लोकांच्या डोळ्यासमोर राहिले. त्यांच्या भागधारकांचा पैसा असतो, त्यांचे कार्यक्षेत्रही मर्यादित असते. सहकारी बँकांतून मात्र आम जनतेचा पैसा गुंतलेला असतो. त्याची काळजी घेण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेला कठोर व्हावे लागते. तरीही त्यांनी मध्यंतरी असे म्हटले की, आम्ही जो कायदा नियम घालू त्या विरोधात कुठे न्यायालयात जाता येणार नाही; हे बरोबर नाही. आर्थिक ढिलाई किंवा बेशिस्त व्यवस्थापन यांना थारा देऊच नये; तरीसुद्धा या बँकांच्या आर्थिक व्यवहाराइतकेच त्यांचे समाजाभिमुख नाते लक्षात घेतले पाहिजेत. एखाद्या बँकेत घोटाळा झाला तर कडक धोरण पाहिजे. वास्तविक बँकेच्या प्रत्येक व्यवहाराची तपासणी होत असते. रिझर्व्ह बँकसुद्धा तपासणी करत असते. मग असा घोटाळा होण्यामागे या पूर्वतपासणीची काही जबाबदारी असायला हवी. काही अधिकारी असे असतात की कोणतेही पत्रक नुसते पाहिले तरी त्यांच्या लक्षात घोटाळा येऊ शकतो. तितकी त्यांची नजर तयार असते. मग एवढे गफले झाले तरी त्यांना ते वेळेवर दिसले नाहीत काय? तिथे कठोर राहून बँकांना प्रोत्साहन दिले पाहिजे. केंद्र सरकार व रिझर्व्ह बँक यांच्याकडून ही रास्त अपेक्षा ठेवणे गैर नाही.

नेमक्या त्याच समाजाभिमुख उद्देशाने आपल्या बँकेची स्थापना कर्नल आर डी निकम (दादा) यांनी केली. आर्थिक शिस्त सहकार संघटन आणि जनहित यांचा मेळ घालत आपली वाटचाल होत आली आहे. त्यांच्या जन्मशताब्दीच्या निमित्ताने योजिलेले काही कार्यक्रम कोविडमुळे रोखावे लागले. अशा निमित्ताने काही उपक्रम घ्यायचे, तथापि राजकारण व राजकारणी यांच्यापासून आपण दूर राहतो. आपल्या रोखाने तसे काही प्रयत्न होतात, पण त्या बाबतीत आपण कोणाचे ऐकत नाही हे त्यांनाही माहीत झाले आहे. रक्तदानाचे काही कार्यक्रम चालू राहतील. सातारा शहरातील एखादा चौक सुशोभित करून त्यास कर्नलसाहेबांचे नाव द्यावे असा एक प्रस्ताव आहे. त्यांची स्मृती जागती ठेवण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न आहेत.

असाच एक उपक्रम राबविण्याची कल्पना विचाराधीन आहे. आपल्या जीवनात पैसा हा घटक अती महत्वाचा असतो पण त्या संदर्भातील जाण व जाणीव फारशी नसते. रिझर्व्ह बँकेच्या नियमाने सभासदांच्या प्रशिक्षणाची तरतूद असते. त्यानुसार अर्थ साक्षरता वाढविण्यासाठी काही अभ्यासवर्ग आपल्या प्रत्येक शाखेच्या वतीने घेता येतील अशी ही नवी कल्पना आहे. हळूहळू ती जाण वाढली तर आपल्या परिवारांची समाजाची व देशाची आर्थिक घडी बसण्याला मदत होईल. कर्नलसाहेबांच्या स्मृतीस ती आगळी आदरांजली ठरेल. सैनिकी शिस्त आणि सहकारी साथ एकत्र आली तर मग लढाई जिंकणे अवघड नाही.

आपण, आपले परिवार, आपली माणसे या साऱ्यांची काळजी घेऊया. आरोग्य जपूया. स्वस्थ समाधानी राहूया.

आपला स्नेहांकित सहकारी,
कॅप्टन उदाजी निकम (रि.)

COL RD NIKAM BIRTH CENTENARY 10 JUNE 1921 – 10 JUNE 2021

कर्नल आर. डी. निकम जन्म शताब्दी १० जून १९२१ – १० जून २०२१

Col Ramrao Dhondi Nikam was born on 10 June 1921 to Hav Dhondi Patloji Nikam and Saubhagyawati Chandrabai in Military Apshinge village- Hav Dhondi Patloji Nikam was in the 103rd MLI now the 1st Maratha LI (Jangi Paltan). He took part In World War I and was wounded in the battle of KUT-AL-AMARAH in 1917. When he got wounded, he was the Battalion Havaldar Major.

Col RD Nikam studied In King George's Royal Indian Military College (KGRIMC), Ajmer. After his 10th standard, he, decided to join the army and keep the family tradition alive. He joined 1st Maratha LI (Jangi Paltan) in 1938 as a third generation soldier and joined his unit in the North West Frontier Agency. On commencement of World War II, his unit moved to Africa. He was selected to join the Indian Military Academy in 1942 and was to report at Cairo for onward despatch to India, But he preferred to be with the unit rather than wait at Cairo, However, his unit got sucked into the war, with the launch of the Summer Offensive by the Germans. Thus, he could not move to Cairo due to the war, missed the opportunity of joining the Academy with his fellow soldiers - some of whom were his classmates from KGRIMC. He thereafter moved with his Unit across the globe in various theaters of war. He served in Africa and Europe in The War and was also posted as part of the Occupation Forces in Japan after Japan surrendered. Whilst in Japan, he got the opportunity to escort the surrendered Japanese Generals who were deported to Australia.

In 1948 Col Ramrao took part in the liberation of Junagadh state now in Gujarat. in 1943, on commissioning, Col Ramrao was posted to 3 Maratha (2 Para) now 2Para SF. He took part In the 1948 indo Pak war and captured "Khamba Fort" in Naushera Sector on 10th July 1948. On promotion to Capt, he served as ADC to Maj Gen Atma Singh, GOC 26 Infantry Division, then known as Jammu Div. He survived a road accident while travailing along with the GOC near Nandini tunnel between Nagrota and Udarnpur when the jeep in which they were travailing met with a freak accident in which unfortunately the GOC passed away.

Col Ramrao thereafter served in 4 Border Scouts, 9 Grenadiers,8 Assam Rifles, Assarn Rifles Trg Center at Missamari (where he received His Holiness Dalai Lama, his mother & sister along with the Tibetan Cabinet while they were escaping from Tibet), 11 Mahar (on raising), The Mahar Regiment Training Centre Saugor, Commandant Western Sector Press Camp during the 1971 indo Pak War, Commandant 40 POW Camp at Meerut & retired from 4 M P Bn NCC Bn Bhopal.

Post retirement he set up the Maharashtra Maji Sainik Va Pensioner's Sanghatana (an NGO) in May 1978. The aim of the Sanghatana was Welfare of the Veterans, war widows and their dependents.

The other feathers in his Cap are :-

a) Starting CSD canteen facilities at Satara a non military station and later on at Kavathe Mahankal in Sangli district Mahad in Raigad district and then Chiplun in Ratnagiri district,

b) Started the first and only Co-operative Bank, started by Veterans Sainik Sahakari Bank Ltd on 23rd Jan 1985. This Bank is now known as "COl RD NIKAM SAINIK SAHAKARI BANK LTD." Now the Bank has 19 branches all over Maharashtra.

c) The Sanghatana was at the forefront of the campaign for ONE RANK ONE PENSION under the leadership of Lt. Col inderjit Singh, Chairman All India Ex-services Welfare Association New Delhi. Late Col RD Nikarn and Lt. Col Inderjit Singh were members of the High Level Empowered Committee, which was instituted by the Govt. of India in 1990 to review the demand for One Rank One Pension. They sanctioned ONE TIME INCREASE. Now the Government has sanctioned OROP.

d) Waiver of 33 years conditionality of service for pension. WE had made a representation to the Hon'ble Raksha Mantri, Parliamentary Committee on Defence and the Chiefs of Staff Committee for waiver of 33 years service conditionality for getting the full pension. The Government sanctioned it.

He also served as Member of the Legislative Council in Maharashtra and as a Member of the High level Empowered Committee to Implement One Rank One Pension, under the Govt. of India. He devoted rest of his life for the welfare and In service of the Veterans and widows of the Defence Forces. He leaves behind his three sons Brig. Mohan Nikam, Capt. Udaji Nikam & Col. Sayaji Nikam. He passed away peacefully on 25 March 2002 taking a promise from his son Capt. Udaji Nikam, to continue this service to the society.

कर्नल रामराव धोंडी निकम यांचा जन्म १० जून १९२१ रोजी मिलिटरी अपशिंगे येथे झाला, त्यांचे वडील हाव. धोंडी पाटलोजी निकम आणि आई सौभाग्यवती चंद्राबाई धोंडी निकम असे होय. हाव. धोंडी पाटलोजी निकम १०३ मराठा मध्ये कार्यरत होते. सद्या ती फस्ट मराठा एलआय (जंगी पलटण) म्हणून ओळखली जाते. त्यांनी कुट–अल–अमाराच्या युद्धामध्ये १९१७ पहिल्या महायुद्धात भाग घेतला आणि त्यामध्ये ते जखमी झाले. तेव्हा ते बटालियन हवालदार मेजर होते. कर्नल आर. डी. निकम यांचे शिक्षण किंग जॉर्जेस रॉयल इंडियन मिलिटरी कॉलेज, (KGRIMC) अजमेर येथे झाले. १०वी नंतर १९३८ साली कौटुंबिक परंपरेनुसार त्यांनी सैन्यात भरती होण्याचा निर्णय घेतला. त्यांची नेमणूक फस्ट मराठा एल आय (जंगी पलटण) मध्ये झाले, ते वायव्य प्रांत युनिटमध्ये सामील झाले. दुसरे महायुद्ध सुरू झाल्यावर त्यांचे युनिट आफ्रिकेत गेले. १९४२ साली त्यांची निवड भारतीय लष्करी अधिकारी अकादमीमध्ये झाली. त्यानंतर भारतात परतण्यासाठी कैरो छावणी येथे हजर होण्याबाबत आदेश आले होते. पण त्यांनी कैरो येथे थांबण्यापेक्षा युनिटमध्ये रहाणे पसंत केले. जर्मनीची उन्हाळी मोहीम सुरू झाली आणि त्यांचे युनिट युद्धात अडकले. युद्धामुळे ते कैरोला जाऊ शकले नाही, तसेच सैनिकांसमवेत अधिकारी बनण्याची संधी गमावली. त्यातील काही त्यांचे वर्गमित्र (KGRIMC) होते. त्यानंतर त्यांनी युनिटसह जगभर युद्धाच्या वेगवेगळ्या भागात आपली भूमिका बजावली. त्यांनी आफ्रिका आणि युरोप युद्धामध्ये काम केले आणि जपानने शरणागती पतकरल्या नंतर ते जपानमधील ऑक्युपेशन फोर्सचा भाग म्हणूनही तैनात होते. जपानमध्ये शरण आलेल्या जपानी जनरलांना ज्यांना ऑस्ट्रेलियामध्ये निर्वासित केले गेले त्यांना ताब्यात घेण्याची संधी मिळाली. १९४८ मध्ये कर्नल रामराव धोंडी निकम यांनी आत्ताचा गुजरातमधील जुनागड राज्याच्या मुक्तीत भाग घेतला. १९४८ मध्ये कर्नल रामराव निकम यांना आदिचा ३ मराठा (२ पॅरा) आता २ पॅरा एसएफ येथे नियुक्त करण्यात आले. त्यांनी १९४८ च्या भारत–पाक युद्धामध्ये भाग घेतला आणि १० जुलै १९४८ रोजी नौशेरा सेक्टरमध्ये 'खंबा किल्ला' ताब्यात घेतला. कॅप्टन म्हणून बढती दिल्यानंतर ते जम्मू डिव्हीजन म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या २६ इंन्फंट्री डिव्हीजन मध्ये जीओसी मेजर जनरल आत्मा सिंग यांचे एडीसी म्हणून कार्यरत होते. नगरोटा दरम्यान नंदिनी बोगद्याजवळ जीओसी बरोबर प्रवास करत असताना त्यांच्या जीपला अपघात झाला आणि जनरल जागीच मरण पावला. त्यानंतर ४ बॉर्डर स्काऊट, ९ ग्रेनेडियर, ८ आसाम रायफलस, आसाम रायफल प्रशिक्षण केंद्र मिसामारी येथे सेवा बजावली. (दलाई लामा व त्यांच्या आई तिबेट कॅबिनेटसह तिबेट येथून सुखरूप सुटके नंतर भारतात आले. त्यावेळी साहेबांनी त्यांचे स्वागत केले) तसेच ११ महार (स्थापना) महार रेजिमेंट प्रशिक्षण केंद्र सागर,१९७१ च्या भारत पाक युद्धाच्या वेळी कमांडंट वेस्टर्न सेक्टर प्रेस कॅम्प, कमांडंट ४० पीओडब्ल्यू कॅम्प (युद्धकैदी कॅम्प) मेरठ आणि ४ एम पी बटालियन एनसीसी भोपाळ येथून निवृत्त झाले.

कर्नल आर. डी. निकम यांनी सैनिक सेवानिवृत्तीनंतर युद्ध विधवा आणि त्यांवर अवलंबून असणाऱ्यांच्या कल्याणासाठी मे १९७८ मध्ये (एनजीओ) महाराष्ट्र माजी सैनिक व पेन्शनर्स संघटनेची स्थापना केली.

कर्नल आर.डी. निकम यांचे शिरपेचातील मानाचे तुरे:

अ) सातारा सारख्या नॉन मिलिटरी स्टेशनमध्ये सीएसडी कॅन्टीन सुविधा व

नंतर सांगली जिल्ह्यातील कवठेमहांकाळ, रायगड जिल्ह्यातील महाड व रत्नागिरी जिल्ह्यातील चिपळूण येथे सीएसडी केंन्टीनची स्थापना केली.

सैनिकांनी सर्वांसाठी सुरू केलेली पहिली आणि एकमेव अशा सैनिक सहकारी बँक लि. स्थापना २३ जानेवारी १९८५ रोजी केली. ती आज कर्नल आर. डी. निकम सैनिक सहकारी बँक लि. म्हणून ओळखली जाते. सद्या महाराष्ट्रभर बँकेच्या १९शाखा कार्यरत आहेत.

ऑल इंडिया एक्स सर्विसेस वेलफेयर असोसिएशन नवी दिल्लीचे अध्यक्ष लेफ्टनंट कर्नल इंद्रजीत सिंग यांच्या नेतृत्वात आमची संघटना ''वन रैंक वन पेन्शन'' मागणीच्या आघाडीवर होती. दिवंगत कर्नल आर. डी. निकम आणि लेफ्टनंट कर्नल इंद्रजीत सिंग हे सरकारच्या वतीने स्थापन झालेल्या उच्चस्तरीय समितीचे सदस्य होते. वन रँक वन पेन्शन मागणीसाठी १९८२ पासून अंदोलन, चळवळीच्या माध्यमातून मागणीस पाटबळ मिळाले व अखेर सद्याच्या केंद्रसरकारने 'वन रैंक वन पेन्शन ' मंजूर केली.

निवृत्ती वेतनासाठी ३३ वर्ष सेवेची अट रद्द करण्यात आली – संघटनेच्या माध्यमातून माननीय रक्षामंत्री, संरक्षणाविषयक संसदीय समिती आणि संरक्षण समिती प्रमुख यांच्याशी केलेल्या पाठपुराव्यामुळे निवृत्ती वेतनासाठीची ३३ वर्षाच्या सर्व्हिसची अट रद्द करण्यात आली.

कर्नल आर. डी. निकम यांनी विधान परिषद सदस्य व महाराष्ट्रात कायदे मंडळाचे सदस्य आणि भारत सरकार अंतर्गत बन रँक वन पेन्शन लागू करण्यासाठी उच्चस्तरीय सशक्त समितीचे सदस्य म्हणूनही काम केले. साहेबांनी आपले उर्वरित आयुष्य माजी सैनिक आणि युद्ध विधवांच्या सेवेसाठी व्यतित केले. कर्नल साहेबांच्या पश्चात त्यांना तीन मुले असून पहिले ब्रिगेडीअर मोहन निकम, द्वितीय कॅप्टन उदाजी निकम व तृतीय कर्नल सयाजी निकम असे आहेत. कर्नल रामराव निकम यांनी आपले द्वितीय चिरंजीव कॅप्टन उदाजी निकम यांचे कडून माजी सैनिकांच्या कल्याणाचे व वन रँक वन पेन्शनचे अपूरे काम पूर्ण करण्याचे वचन घेतले व २५ मार्च २००२ रोजी आपला देह ठेवला.